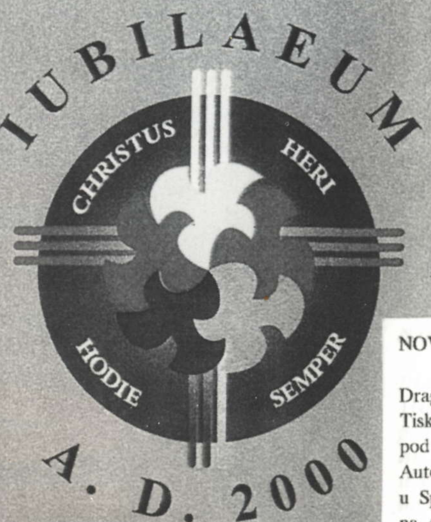

RADOSNA VIJEST

IUBILAEUM CHRISTUS HERI HODIE SEMPER A.D. 2000

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST
5 KUNA

STUDENI 1999.
ISSN 1331-1204

ISBN 953-97874-0-8

NOVO! NOVO! NOVO!

Dragi prijatelji misija!
Tiskana je knjiga o životu i radu naših misionara u Africi, pod naslovom: "HRVATSKI VJEROVJESNICI U AFRICI" Autor je don Zdenko Bralić, kanonik i katedralni župnik u Splitu. Tu su (PUTOPISI, RAZNE VIJESTI, OBAVIJESTI) na 447 stranica i s 390 slika. Knjiga će dobro doći, svećenicima, vjeroučiteljima i misijskim suradnicima!
Cijena je 150 kuna, a naručuje se u Splitu:

DON ZDENKO BRALIĆ
Kraj sv. Duje br. 3
HR - 21000 SPLIT

SADRŽAJ

RADOSNA VIJEST
Godina XXVIII.
Broj 11 (309) - 1999.

Knjiga Hrvatski vjerovjesnici u Africi 2
Uvodnik 3
Obećanja na pretek 4
Tropska kiša 5
Poslovice afrikanaca 5
Patnje - ali i nade u Albaniji 6-7
Jedan drugi Peru (XXXXI) 8
Prijatelji HKR-a školuju buduće svećenike u Kamerunu 9
Iz torbe pučkog misionara 10
Između straha i kompromisa 11
Dobro mi došel prijatel (13) 12-13
Hodočašće na otok Shang Chvan (2) 14-15
Mješoviti teološki centar za sve rase 16
Dajemo li u Africi kršćansko svjedočanstvo 16
Misijska izložba 2000. u Rimu 16-17
Afrička žena 18-19
Misijski velikani 18-19
Pozdrav vršnjacima u Ruandi 20
Ima li mjesta za sv. Obitelj 21
Ujedinjeni u molitvi i svetoj misi 22
Vijesti 23
Susret misionara 1999. (3) 24-25
Zlatni pir 26
Pitanja i odgovori 26
Darovatelji 27

NASLOVNA STRANICA

Ulaz u sojenicu - Benin

ZADNJA STRANICA

Prva crkva u naselju sojenica - Benin

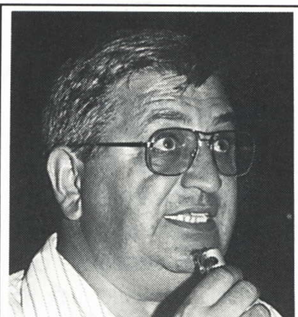
Poštovani čitatelju!

Vjerujem da ste čuli za onoga gospodina koji je sam sa svojom suprugom živio u stanu iznad samoposluživanja. Svako jutro silazio bi iz stana, malo popričao s prodavačicama i kupio bi tri kilograma kruha. Kada su prodavačice saznale da u stanu žive samo njih dvoje, gospodin i supruga, bilo im je čudno zašto gospodin svaki dan kupuje tri kruha. Razmišljale su, pa dovoljno im je kilogram. Jednoga se dana jedna od prodavačica odvaži upitati ga zašto i komu svaki dan kupuje tri kilograma kruha. Gospodin se na pitanje malo nasmiješi i reče: "Jedan kilogram kupujem sebi i ženi, drugi kilogram kupujem i vraćam što sam dužan, a treći dajem u zajam." Prodavačica ga čudno pogleda i upita: "Komu ste toliko dužni da tako dugo vraćate?" Gospodin joj kaže: "Imam stare roditelje koji žive sami. Njima kupujem kilogram kruha i vraćam što sam zadužio dok su me hranili a ja nisam zarađivao." "A komu svaki dan dajete u zajam?" nastavlja prodavačica. "Imam sina i snahu," kaže gospodin. "Samo sin radi. Teško žive. Plaćaju stan. Njima dajem u zajam da mi vrate kada ja onemoćam ili ne budem imao."

Promatram neki dan kolone ljudi koje se slijevaju prema groblju. Mladići, djevojke. Žene, muškarci. Starci, starice. Svi. Svakome u ruci aranžman ili buket cvijeća, svijeća ili lampion. Svi znademo kamo idu i zašto idu. Odoše posjetiti grobove svojih dragih. Idu darovati cvijet, znak ljubavi kao znak zahvalnosti roditeljima i prijateljima za ono što su ih zadužili. Promatram njihove korake i lica. Korak tih i odmjeren. Ne žure. Koračaju dostojanstveno. Lice im je mirno. Bez svagdanjega grča. Nije ni čudo. Oni žive prošlost. Obnavljaju drage uspomene na drage osobe. Cvijetom, svijećom i molitvom za pokoj njihove duše uzvraćaju im ljubav. Razmišljam kako je čovjek sretan kada daruje.

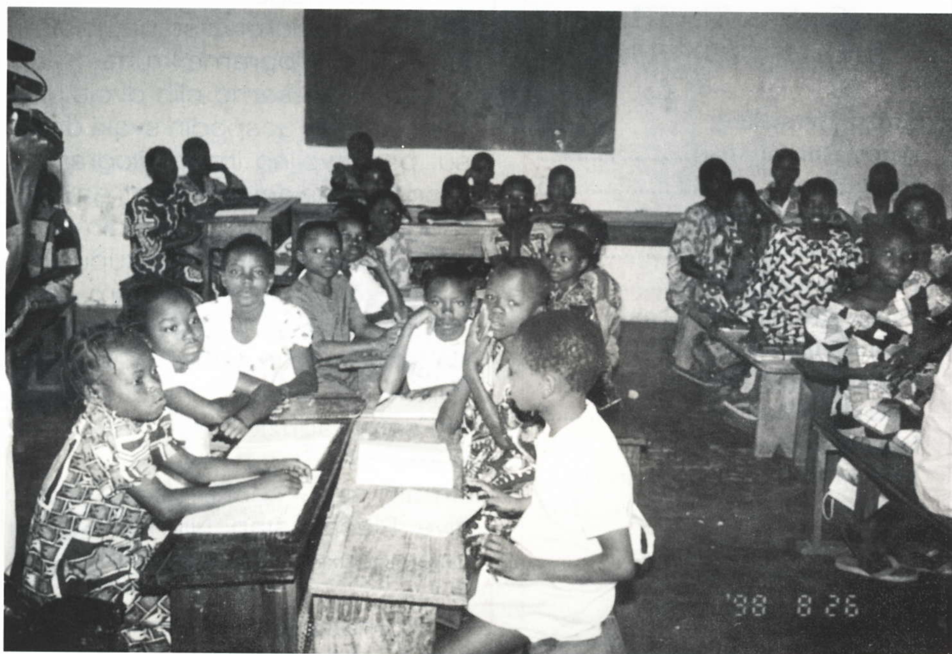
Nedugo prije toga promatrao sam ljude na drugom mjestu. U crkvi. Prikupljala se kolekta za pomoć misijama. I tu je bilo i muških i ženskih i starih i mladih. I djece. Kada je od prve klupe krenula košarica za darove, uskomešala se cijela crkva. Žene otvaraju svoje torbice. Muškarci zavlače ruku u džep i vade novčanike. Roditelji guraju djeci u ruku sitniš. Neka i oni daruju. Neka se uče od malena. Djeca pak ne mogu dočekati dok košarica dođe do njih pa joj trče ususret, ubace dar i široka osmijeha na licu trče natrag roditeljima u krilo. I ovdje gledam kako su svi sretni kada daruju. Iz zahvalnosti ili iz spoznaje da nekome treba pomoći. Nije važno. Blaženije je darivati nego primati.

Ante Pavlić
urednik

FRA STOJAN ZRNO
KONGO

Obećanja na pretek

Prazna obećanja ne mogu poboljšati uvjete u školi

15. travnja 1997.

Počeli smo ponovno redovno pričati s fra Jozom Vasiljem. On je oko 400 km daleko od nas preko radioveze. Čim je došla nova vlast, upozorili su nas da zbog rata moramo prekinuti svaki razgovor radiovezom. Poslije nekoliko dana oduzeli su nam radiopostaju. Kad je cijela pokrajina Katanga pala u ruke Kabiline vojske, fra Ante je otišao do nekog zapovjednika i tražio našu radiopostaju. Bilo je natezanja, ali su se ipak udobrovoljili i dali nam je.

U gradu svaki dan neki tečajevi, neka politička nastava. Tumače svijetu smisao i namjere nove vlasti. Naravno, govori se u superlativima. Obećanja ima na pretek. Na prvom mitingu taj neki političar u zanosu je rekao da u školama više neće biti doprinosa roditelja. Tada je gromoglasno bio pozdravljen od naroda. Lako je reći, ali teško izvršiti. A poslije nekoliko dana, kad se malo "ohladio", ustanovio da to ne ide tako. Nova vlast još nema novaca da bi platila učitelje, a do kraja školske godine ostala su još tri mjeseca.

Sve tamo do 1990. godine država je plaćala učitelje. Poslije se iznos smanjivao iz mjeseca u mjesec da bi na kraju učiteljska plaća iznosila nekoliko kilograma kukuruza. U početku nastavnici štrajkali, ali država ni da se oglasi. Poslije roditelji sami odlučili davati mjesečno novčani prilog da bi im djeca učila. Ove godine mjesečno su plaćali po đaku u osnovnoj školi 1 dolar, a u srednjoj 1,5 US dolara. Ako se zna da pristojna plaća iznosi 30 dolara, onda je razumljivo koliki je to teret za obitelj koja ima 5 do 6 đaka u kući. Zato je bila shvatljiva radost naroda kad je nova vlast ukinula školarinu.

Opet je sazvan miting i onaj političar malo je ublažio svoj stav o školstvu tražeći da se roditelji i nastavnici dogovore o načinu plaćanja u ovoj školskoj godini, a poslije će biti bolje. A u školama sad navala. Kad su čuli da ne moraju plaćati, svi nagrnuli u školu, čak i oni koji se nisu pojavljivali na nastavi od mjeseca rujna. Kako će ovi dostići one koji su redovno učili, sam Bog zna. Nisu valjda toliko pametni da se mogu ravnopravno nositi s onima koji su ipak kako-tako učili.

22. travnja 1997.

Ovih dana osnivaju se svuda neke mjesne ćelije. U svakoj je po 16 obitelji. Izaberu predsjednika, potpredsjednika, tajnika i blagajnika. Obećali su ih plaćati ako budu dobro radili, a ako ne budu slijedili upute, onda će dobiti mnogo udaraca u trbuh! Glavna im je zadaća nadzirati da netko ne posjeduje oružje, prokazivati lopove i lijenčine i održavati čistoću grada. To bi moglo donijeti dobrih plodova, jer godinama vlada anarhija i nerad, a bandita i lopova puni su gradovi. Mora se boriti protiv njih oštrim mjerama. Prije, kazne bandita s nekoliko godina zatvora. Njegova obitelj plati i on iziđe nakon nekoliko mjeseci.

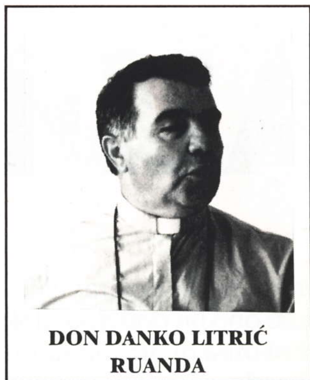
Ovih dana izišla je naredba: dva dana nema ići ni u polje, ni na posao, ni u školu. Svatko treba očistiti svoje dvorište i ispred kuće. Grad je dobio novi izgled.

- Nastavlja se -

Poklonjeni ocat slađi je od meda.
(Afganistanska poslovica)

Nema boljeg ogledala od lica prijatelja.
(Cabo Verde)

Tko žudi za osvetom neka kopa dva groba.
(Kineska poslovica)

DON DANKO LITRIĆ
RUANDA

TROPSKA KIŠA

Rango, Ruanda, 22. travnja 1999.

Malo poslije podne. Sunce peče sa sredine neba - nagnuto malo prema zapadu.

S istoka - s te strane obično dolazi kiša - diže se crni oblak, kao gljiva raste u nebo. Postaje sve veći i tamniji. Zapad je potpuno vedar. Isto tako sjever i jug. Čovjek se može sunčati. Sunce peče žestoko - udara u glavu!

Istok je potpuno crn - crna gljiva - čuje se šum. Ovdje gdje stojim na suncu uživam. U daljini se vidi kiša - kao da magla puzi po zemlji. Dolazi vjetar - njiše palmino lišće, lišće eukaliptusa i drugoga tropskog drveća. Ptice utihnule. Lete prema zapadu dosta visoko. Druge traže sklonište. Gromovi udaraju. Sve jače buka.

Još uvijek sam u suncu. Crni oblak sve više se nadvija nad glavom. Počinju teške krupne kapi. Bježim u kuću - pokrivenu limom.

Dobro što sam se maknuo. Pada. Šum vjetra zamijenilo je lupanje kapi. Uši su potpuno zaglušile. Ništa se ne čuje, osim tutnjave - gromovi kao strijele, lijevanje nebeskih potoka po krovu. Virim kroz prozor. Padaju kapi po meni. Ne, ne može se zatvoriti da ne štrca po meni. (Kako je mojim prijateljima u kolibi!? Sa šupljikavim krovom. Gdje će se oni skloniti od kapi.) Užitak nad tim prizorom nadvladava strah od grmljavine. Zemlja je sva pod vodom - sve je postao potok, rijeka... Kakav teret pritišće u glavi. Kao da će nešto puknuti!...

Sreća. Crni oblak prolazi. Istok se razvedrava - kroz prozor vidim sunce na bijelim oblacima koji zamjenjuju ispražnjene crne oblake. Još samo koja kap čuje se po krovu.

Ah. Sve je tiho. Kako je čudno mirno! Previše mirno. Sav sam klonuo.

Hvala Bogu da je prošla oluja.

Izlazim iz kuće.

Kiša je sasvim prestala. U daljini se vidi krasna duga na nebu.

Ostale su lokve vode. Potoci žubore uz kuću. Ptice izlaze iz svojih skloništa. Skakuću po drveću tražeći čistu vodu na listu i u cvijetu. Vesele se i cvrkuću. Vrapci pjevaju: živ, živ - kao da hoće reći: još sam živ, živ. Pupci "pupo". Svaka vrsta pjeva svoju pjesmu. Jasno, najljepše melodije izvode slavuji. Čuje se i graktanje gavrana i vrana. U daljini se javljaju jarebice i rode. Sasvim u dolini čuje se kriještavo kreketanje žaba kreketuša.

Crni oblak odlazi prema jugozapadu. U velikoj visini vide se orlovi koji ga slijede.

Ljudi izlaze iz svojih kolibica. Pastiri dozivaju svoje koze i krave.

Sunce opet nadjačava oblake - sve se blliješti na njemu.

Ali izgleda, ne zadugo - opet se crni oblak stvara na istoku... Čuje se mukla tutnjava u daljini.

Scenarij se ponavlja!

- Nastavlja se -

****

POSLOVICE AFRIKANACA O STARIM OSOBAMA KOJE AFRIKANCI ISKRENO POŠTUJU

Čovjek s jednim okom Bogu je zahvalan za vid tek kad vidi čovjeka potpuno slijepa.

Vjeruj mi, tužno je biti star: staroj se osobi nitko ne divi.

Kad lav ostari, čak ga i muhe napadaju.

Život je kao palmine grane koje vjetrovi savijaju.

Ples stare osobe ne traje dugo.

Stari se čovjek ne postavlja u čamac s prtljagom već uz kormilo da daje savjete.

Sijeda kosa daje nadu i ohrabruje srca.

Stara osoba kamenom može promašiti cilj, ali ne savjetom.

Stara osoba može zaostati u trčanju, ali ne u razboritosti.

Osoba u tridesetoj neka šuti pred osobom u šezdesetoj.

Stara osoba koja je mnogo pješačila više je vidjela od mlade koja se popela na stablo.

Stara osoba vidi dalje sjedeći, nego mlada stojeći.

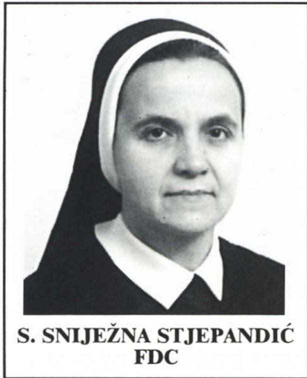
Riječi stare osobe postaju ugodne i slatke - dan kasnije.

Dah iz usta stare osobe može biti neugodan, ali ne i riječi.

Bolje je slušati kašalj stare osobe nego imati praznu kolibu.

Stara osoba poštuje mladu više nego mlada zaslužuje.

Priredio: Ilija Dilber

S. SNIJEŽNA STJEPANDIĆ FDC

PATNJE - ALI I

Izvješćujem vas, braćo i sestre, o milosti koju je Bog dao albanskoj Crkvi. Pored kušnjâ i nevolja preveliko je njihovo siromaštvo, koje je urodilo bogatom darežljivošću (usp. 2 Kor 8,1-3).

Preko TV ekrana i novinskih izvještaja imali smo priliku pratiti val izbjeglica iz Kosova prema Albaniji. Oni svjedoče da su ih u Albaniji prihvatili prema svojim mogućnostima, pa i više od toga. Velikodušno su im darivali svoje vrijeme i razumijevanje, primali ih pod svoj krov i pružali im ono što su imali.

Onaj tko je posjetio Albaniju, uvjerio se da je to nerazvijena zemlja. Plodna je, ali radi velikog siromaštva nije dovoljno obrađena. Obiluje prirodnim ljepotama koje treba zaštititi i oplemeniti. Unatoč siromaštvu i proživljavanju teške ekonomske krize Albanija je širom otvorila vrata izbjeglicama. Predviđa se da ih je bilo oko šeststo tisuća. Oni su bježali u nepoznato samo da spase goli život. Na putu su doživljavali kruto fizičko i psihičko nasilje. Više su se mjeseci krili po kosovskim šumama i u Albaniju stigli bez ičega. Cijele obitelji ostavile su svoje domove zbog "etničkog čišćenja" što ga je provodila paravojna skupina i jedinice srpske armije. Većina njih je pretučena, ranjena i ponižavana na razne načine.

Dolazak izbjeglica u Albaniju povećao je napetost u toj i onako siromašnoj i nestabilnoj zemlji te otežao životne uvjete. Treba uzeti u obzir da je Albanija najsiromašnija zemlja u Europi gdje je radnička dnevnica samo 4-5 dolara, a majstorska 8-10 dolara. Ekonomsko stanje je na nuli. I dok se ono ne poboljša, dok tvornice ne prorade, neće biti ni mira ni pravog zadovoljstva. Šverc je na visini i vide se velike razlike između siromašnih i bogatih. Općenito rečeno, narod živi vrlo skromno. Humanitarna pomoć stiže zračnim, morskim i kopnenim putem.

Na svu sreću i unatoč ovoj teškoj situaciji, sve državne institucije uglavnom funkcioniraju iako političko sigurnosno stanje nije baš najidealnije. Nesigurno i poljuljano stanje susjednih država moglo bi se negativno odraziti na razvoj događaja u Albaniji.

Na grobovima susestara

U svim ovim događajima Crkva je odigrala svoju ulogu i uživa velik ugled. Jednako je skrbila za katoličke i muslimanske izbjeglice. Mnogi su našli utočište u samostanima i župnim kućama te u obiteljima i u izbjegličkim centrima. Sestre različitih družba ujedinile su se pomažući napaćenom narodu. Uz dijeljenje materijalne pomoći, one su organizirale i školu za djecu, za učenje stranih jezika, a nadasve su nastojale pružiti duhovnu pomoć i utjehu. Uglavnom su sva prihvatilišta bila u katoličkim rukama. Muslimanima to nije odgovaralo. Čak su išli do te mjere da su u kućama u kojima su bili primljeni tražili neka se skine križ sa

NADE U ALBANIJI

zida. Katolici su bili na ispitu svoje vjere i javno su posvjedočili da ne žele ići kroz život bez Isusa. Muslimani su se izjašnjavali da ih je križ razdijelio i iz Kosova protjerao. Međutim, kad su muslimani doživjeli ljubav katolika, mijenjali su mišljenje i izjašnjavali se pohvalno kako ih je Katolička Crkva prihvatila i nije pravila nikakve razlike. I možda je baš to prihvaćanje muslimana od Crkve otupilo oštricu sučeljavanja, fundamentalizma. Crkva u Albaniji je svjesna da je najveća kušnja za kršćanstvo dijalog s drugim religijama. Ali isto tako znade da se do Boga dolazi preko čovjeka. Ima slučajeva da i neki muslimani zatraže krštenje.

Nekoliko trenutaka odmora

Nakon djelovanja NATO-a izbjeglice su napustile Albaniju i vratile se u svoje porušene domove.

U kolovozu smo iz Albanije s našim novakinjama posjetile Kosovo. Osjetile smo miris smrti i baruta te se nagledali ruševina i naslušali strahota koje je taj narod podnio. Molile smo na grobu s. M. Otilije Krömer, prve misionarke na Kosovu iz družbe sestara Kćeri Božje Ljubavi. Zahvalili smo s. Otiliji što je imala sluha za siromahe i na taj način nama pripremila put za Albaniju.

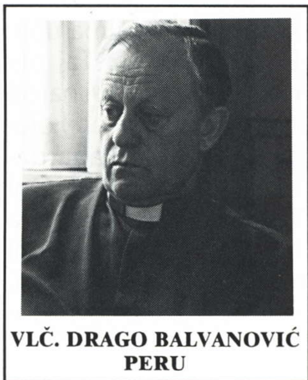
Sveti Otac naglašava da je danas evangelizacija zadatak i dužnost cijeloga Božjeg naroda. Ona je temeljna misija Crkve, gledano u cjelini, albanskom narodu je donijela novi život. S procesom evangelizacije povezano je oslobođenje ljudi, a posebno mladih od droge, prostitucije i kriminala koji su radi dugogodišnjeg komunizma izgubili vjeru. Nametnuti ateizam i Enverova strahovlada tlačila je pučanstvo kroz punih pedeset godina i ostavila vidljive posljedice. Oni sami kažu da je u njima ubio Boga i ljudstvo. Taj period je za albanski narod bio "križni put" od kojega se nisu do dana današnjeg oporavili. Oni čeznu za Bogom i onima koji će ih uputiti u istini vjere. Iako ova mala zemlja ima velik broj misionara, još uvijek udaljena i planinska sela čekaju tko će im podijeliti sakramente.

Mučenička prošlost ovoga naroda sigurno je sjeme novih zvanja koja su nove nade za Albaniju. Nakon sloma komunizma Bog ih nagrađuje brojnim zvanjima tako da će u skoroj budućnosti imati dovoljan broj vlastitih sinova i kćeri koji će i u nepristupačna mjesta nositi Radosnu vijest spasenja. Tako redovničke zajednice otvaraju kandidature i novicijate. Na vlastitom terenu i u vlastitom duhu i mentalitetu odgajaju svoj podmladak. Po nekoj statistici novakinja i postulantica imaju oko sedamdeset, a pedeset kan- didatica. U sjemeništu je oko četrdeset sjemeništaraca i petnaest bogoslova. Na blagdan Uzvišenja svetog Križa u skadarskoj katedrali je zaređeno prvih šest đakona koji su svoj teološki studij započeli nakon demokracije. U Jubilarnoj godini Albanija će biti obogaćena šestoricom mladomisnika.

Katehetski institut pohađa oko osamdeset polaznika, među kojima su sestre, kandidatice i laici. Tijekom studija oni se uključuju u katehezu.

U sedam godina, otkako je otvorena granica u Albaniji, vide se velike promjene. Crkva dobiva novi izgled. Sve je više onih koji se zanimaju za sakramente. Tamo gdje su prisutne sestre, vrlo se aktivno sudjeluje u euharistijskim slavljima koja su popraćena skladnim pjevanjem. U skadarskoj katedrali u godini dana bude i do tisuće krštenja, oko četiristo krizmanika i do trista vjenčanja. Za sve sakramente imaju pripravu, koju uglavnom vode sestre i njihove pripravnice.

Molimo da Gospodar žetve osigura dovoljno radnika u Albaniji kako ne bi usjevi propali. Misionarima koji su izloženi različitim opasnostima molimo i želimo da u njima nikada ne ponestane duha nade u bolje i sigurnije sutra. ◆

VLČ. DRAGO BALVANOVIĆ PERU

JEDAN DRUGI PERU

PUTOPISNI ZAPIS MISIONARA DRAGE BALVANOVIĆA (XXXXI)

PISAC

Ako jednom netko pohodi Cusco, prekrasni grad starog imperija Inka, skoro je nezamislivo da ne posjeti nedjeljom gradić Pisac koji je udaljen oko 30 kilometara od Cusca.

Svake godine ovaj slikoviti gradić postaje centar trgovine. Nedjeljom se mogu uočiti mnogi trgovci ručnih radova koji sa svih strana silaze u grad na glavni trg. Malo-pomalo kako prolaze sati prodavači se nižu jedan do drugoga na cijelom trgu. Sve vrste keramike, puloveri, torbe, knjige, radovi u drvetu, sve se može dobiti jeftino uz malo cjenkanje. Stanovnici raznih dobi i iz različitih sredina dolaze ovamo obučeni u najsvečanija odijela, žene ukrašene s lijepim šeširima tipičnim za ovaj kraj i ogrtačima (pončo) s lijepim motivima različitih boja. Ovdje se miješa boja i tradicija.

Okolo trga događa se nešto sasvim drugo. Težaci prostiru svoje ogrtače i ručno izrađene prostirače te na njima posjetiteljima nude proizvode ovoga kraja: kinua, soja, zelenje, voće... Vesele se ako od njih kupite i najmanju sitnicu. Ovdje u Piscu prakticira se i drugi oblik trgovine. Ovo je jedno od malobrojnih mjesta gdje se još trguje na prastari način - zamjenom.

U mnogim je područjima nemoguće naći sve proizvode, posebno tamo gdje na visinama ne može uspijevati krumpir, kukuruz i kinua. Radi toga ovo je mjesto idealno za razmjenu dobara koja su potrebna jednima i drugima...

Na jednoj strani trga nalazi se prekrasna crkva koja je nedjeljom zapravo sakrivena od silnog svijeta koji trguje. Trg je mjesto buke i nadvikivanja pa se posjetitelj lako izgubi razgledajući predmete i uspoređujući cijene. Najedanput se začuje jedan zvuk neobičnog tona, uporan i bez prestanka. To su "putos", zvuci morskih školjaka s čijim zvukom nalik na zvuk vjetra stanovnici najavljuju dolazak starješine pokrajine "varayoc".

Podne je. Mnoštvo pravi prolaz ugledniku. On u ruci nosi ukrašeni štap sa srebrom; simbol je to najvećeg autoriteta u zajednici sela. Slijede ga savjetnici i težaci. Na misu dođoše mjesni vjernici, nešto turista i mnoštvo okolnih stanovnika iz sela. Na prvim mjestima smještaju se domoroci u svojoj svečanoj odjeći. Kratke hlače, bijela košulja i prsluk, vezen, na kojemu je ponajviše crne i crvene boje. Pjeva se na jeziku inka - kečua, moli i propovijeda na dva jezika španjolski i kečua. Nakon mise poglavari mjesta odlaze u župni dvor koji je dosta siromašna kuća, ali ugodna i topla. Moglo bi se reći da je više obiteljska kuća nego hladni prostor, kako je ponekad u našim krajevma. Ovdje svaki od poglavara raznih seoskih zajednica daje usmeni izvještaj svećeniku o svojim ispunjenim aktivnostima prošloga tjedna. Dijalog je na jeziku kečua, te svećenik kao i prisutni s pozornošću prate izvještaje, savjete i odgovore.

Ovi savjetnici i starješine postoje još od doba predinka, kada su oni bili "koji naređuju i uređuju" (camachicuccuna). Ukinuli su ih Španjolci, ali ne posve jer postoje u ovim selima i zaseocima.

Ulice u mjestu Pisac još su sačuvale prvotni izgled. Popločane kamenom a samo ponegdje presvučene cementom. Na mnogim kućama izvješena reklama ili malo burence koje poziva na piće zvano "chicha". Pravi se od kukuruza i kao sok i kao rakija. Ako se u kući pravi kruh, izvjese bijeli rubac, vrećica ili mali suhi kruščić. I bez natpisa svatko se snađe i izabere kuću gdje misli da je najbolji kruh.

Djevojčica iz Chivaya

A u Piscu kruh je umjetnost. Peče se na vatri od drveta eukaliptusa. Doista, ovo drvo daje jedan poseban okus a i miris, te su stanovnici ponosni na svoj kruh. Posjetilo me to na pogače iz Kiseljaka u Bosni gdje je bilo dosta uzeti pogaču sa sirom i najesti se.

HRVATSKI KATOLIČKI RADIO

PRIJATELJI HKR-a ŠKOLUJU BUDUĆE SVEĆENIKE U KAMERUNU

MOLITE GOSPODRA ŽETVE DA POŠALJE RADNIKE U ŽETVU SVOJU (Mt 9,38)

VLČ. KARLO PRPIĆ KAMERUN

Za poboljšanje i ubrzanje te prehitne dužnosti buđenja i odgoja autohtonih duhovnih zvanja od prije nekoliko godina po želji našega biskupa sve misijske postaje obavezne su uspostaviti tzv. "kružoke za zvanja". Zainteresirani mladići i djevojke uglavnom, srednjoškolske dobi, sastaju se jednom ili dvaput mjesečno u župnoj crkvi da bi pod vodstvom svećenika ili jedne redovnice, ako postoje u župi, molili i razmišljali o mogućem vlastitom odgovoru na Božji poziv kroz duhovno zvanje. Njihov se trud i plodovi redovito sabiru i iščitavaju na godišnjem susretu mladića iz svih krajeva biskupije koji ozbiljno pomišljaju na svećeničko ili redovničko zvanje, upravo u našim zgradama u mjesecu srpnju. To četverodnevno druženje u molitvi, pjesmi, igri i izmjeni iskustava već donosi prve plodove. Lijep je broj od 25 naših bogoslova, u ovom trenutku, izišao upravo iz tih "grupa za zvanje" a da nisu prošli kroz naše sjemenište. Redovnice iz mjesta osiguravaju s vremena na vrijeme nešto slično za djevojke srednjoškolske dobi.

Na tome bi planu važno bilo i bolje usklađivanje rada i aktivnosti svih grupa i misijskih postaja. Još uvijek su nam nepremostive zapreke velike udaljenosti između pojedinih župa i očajno stanje putova u većem dijelu naše provincije - jer ono što obično zovemo cestom ne prelazi vrijednost običnog seoskog puta - nešto između ugažene oranice i lošeg "makadama".

- Nastavlja se -

Prijatelji HKR-a i u drugoj školskoj godini pomažu školovati buduće svećenike u Kamerunu

Prijatelji HKR-a su vjernici i drugi ljudi dobre volje koji svojim mjesečnim prilogom pomažu u financiranju Hrvatskoga katoličkoga radija. To ne treba biti neka pojedinačno velika uplata. Molimo naše slušatelje za 10,00 kuna mjesečne pomoći. Među nekoliko tisuća prijatelja HKR-a našao se i lijep broj onih koji osim što pomažu *Hrvatskom katoličkom radiju*, pomažu i školovanje sjemeništaraca u Kamerunu (Afrika). Akciju smo pokrenuli u rujnu 1998. prilikom boravka vlč. Karla Prpića u domovini, i u 14 mjeseci prijatelji HKR-a su za tu nakanu uplatili **48.877,00 kuna**. U listopadu 1999. godine prikupljeno je **3.499,00 kuna.**

Pozivamo sve čitatelje Radosne vijesti na pristupanje sustavu Prijatelji HKR-a tj. na pomoć Hrvatskome katoličkom radiju koji će i nadalje nastojati biti most između dobročinitelja i onih koji dobročinstvo trebaju. Naša adresa je: Hrvatski katolički radio, Vočarska 106, 10000 ZAGREB.

Jerko Šišić, voditelj sustava *"Prijatelji HKR-a"*

PRISTUPNICA

Želim biti Prijatelj Hrvatskoga katoličkog radija!

Ime .... Prezime .... JMBG ....

Ulica i kućni br. .... Poštanski br. .... Mjesto ....

Tel. .... Župa / crkva ....

Označite način(e) uplaćivanja priloga HKR-u

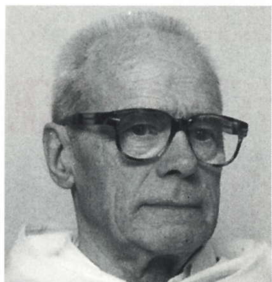
- ❑ svaki mjesec po 10 kuna
- ❑ dvaput godišnje po 60 kuna
- ❑ triput godišnje po 40 kuna
- ❑ odjedanput godišnji iznos od 120 kuna
- ❑ želim uplatiti više od 120 kuna godišnje, pa mi pošaljite uplatnicu bez naznačenog iznosa

Datum .... Potpis ....

Popis *Prijatelja Hrvatskoga katoličkog radija* koji su pristupili misijskoj akciji za pomoć u školovanju svećenika u Kamerunu (Afrika) – u sjemeništu kojeg vodi vlč. Karlo Prpić

listopadu 1999. *(akcija započela u rujnu 1998.)*

Kata Milanović, Marija Matijević, Pero Kelava, Sandra Mičetić, Darinka Marković, Jelosavka Senj, Marija Zdenka Prpić, Zdravko Juras, Slavica Tartaro, Cecilija Saganić, Anka Mlinek, Boris Purgar, Zorica Čengić, Alen Oreški, Marijan Kriviĉić, Marija Katalenić, Janja Herman, Slavica Unterwerger, Vlasta Molinar, Marija Bogadi-Sesar, Ivan Medunić, Drago Račić, Đurđica Turković, Vilma Vodanović, Anđelka Horvat, Zora Dolar, Samostan ss. sv. Križa, Svetko Ivković, Slavko Barčić, Vera Dadić, Nedjeljka Turniški, Vlasta Augustinović, Mira Buburan, Damir Šoštarić, Zdeslav Alajbeg, Vera Baršić, Anđelko Počakal, Marija Škorić, Paško Čibarić, Ivka Bahat, Ana Cipek, Željka Jukas, Pavica Tenšek, Eva Rakovec, Draga Maričević, Blaženka Sajko, Željko Gojšić, Nedjeljko Stanić, Terezija Jurković, Ivanka Furlanis, Ilija Knežić, Marija Matijević, Štefica Čop, Bosiljka Andrijić, Katarina Podnar, Mate Gušćić, Blaženka Katić, Ada Vlah, Anto Popić, Dragan Pavić, Katarina Crnjak, Ana Bilas, Olga Šušmel-Ranogajec, Jelica Spicijarić, Dora Užičarin, Sandra Mičetić, Zorka Rosandić, Slavica Šimić, Nevenka Novosel, Nada Barak, Petar Mrakvčić, N.N., Turkalj Slavica.

FR. DRAGO KOLIMBATOVIĆ OP

Iz torbe pučkoga misionara

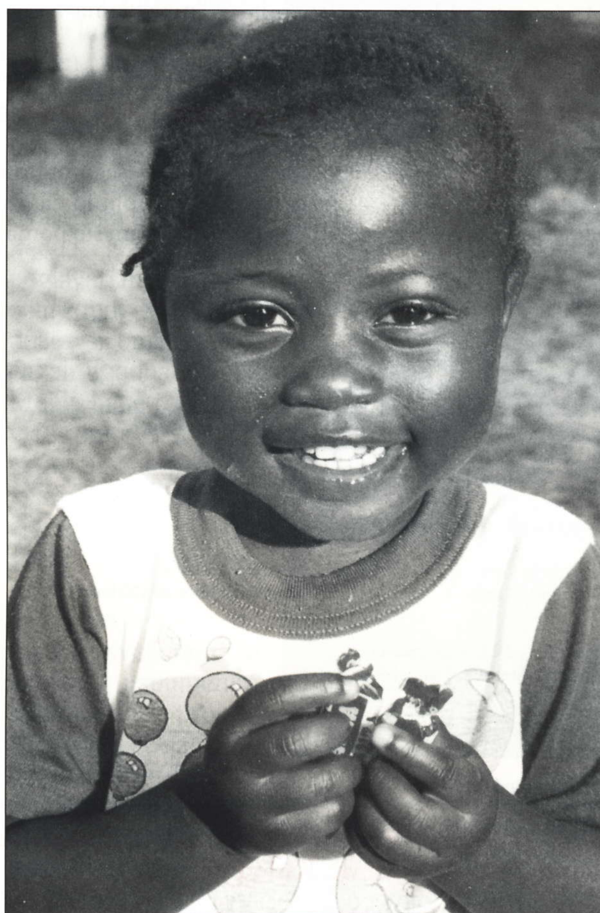
SPECIJALCI ETNIČKOG ČIŠĆENJA

Uvijek mi je milo pri srcu vidjeti dijete uz majku, ali naročito kad ona pristupa k stolu Gospodnjem. Tada, pružajući majci Tijelo Kristovo, pogledam usput i njeno dijete i redovito se jedno drugome nasmiješimo kao da smo stari znanci. Da, volim djecu i djeca vole mene, ali ne volim se diviti njihovoj ljepoti, makar kako bila dražesna. Radije zapitam njihove mame jesu li dobra, poslušna i pobožna. Ali jednom ipak nisam tako postupio. Bilo je to za jednih davnih misija. Pozvan u sakristiju, dočeka me mlada majka; držala je za ruku dijete od kakvih pet godina. S prekrasnim kovrčastim kosicama i dubokim crnim očima dijete me je podsjetilo na Rafaelove anđelčiće. Spontano mi je izletilo iz usta: "O Bože, prekrasnog li djeteta!"

Kad danas razmišljam o toj svojoj riječi, nužno mi se nameće zaključak da sam je izrekao bez promišljanja, nužno mi se nameće zaključak da sam je izrekao po nadahnuću Duha Svetoga, jer jedva što sam je izustio, majka je udarila u gorki plač. Očito, moja riječ je povrijedila neku njenu duboku ranu. Kad se je isplakala, započela je svoju bolnu priču.

"U brak sam ušla s puno idealizma. Željno sam iščekivala da postanem majkom. I tko sretniji od mene kad sam zaključila da sam u blagoslovljenom stanju. Ali jao! U četvrtom mjesecu trudnoće, u tom sudbonosnom mjesecu za sve mlade majke, jednog jutra osvanem sva prelivena žutilom; bila sam kao limun. Na liječničkom pregledu primarijus mi reče da trudnoću moram bezuvjetno prekinuti ako ne želim da mi dijete bude gluho, nijemo, slijepo, a možda čak i deformirano...

Nastupili su najteži dani u mom životu. Svekrva i neke žene, tobože rodbina s muževe strane, dolazile su mi u posjete, da me tješe, a zapravo da me nagovore na pobačaj. Spominjale su mi ovo i ono bolesno dijete koje se je onakvo rodilo - tako su barem one tvrdile - jer je i njegova majka u nošenju bolovala od žutice. I muž me je molio i preklinjao da se odlučim na pobačaj, a netom se malo oporavim da ćemo se odlučiti na novo dijete... I, što da duljim?! Pristala sam da unište moje vlastito dijete. Ali s njegovim uništenjem uništila sam i svoj duševni mir. Kud sam god išla, činilo mi se da me moje dijete gleda i da mi govori: "Majko, oduzela si mi očinji vid da ne mogu gledati svoga Stvoritelja." Moje duševne patnje bile su tako nesnosne da sam u svom srcu tvrdo odlučila: Ako me u drugoj trudnoći zahvati i trostruko jača žutica, rodit ću svoje dijete, pa makar i slijepo i deformirano. Prihvatit ću ga kao pokoru i zadovoljštinu za počinjeni zločin.

Mala Ružica - kći katehiste misionara vlč. Stipe Miloša iz Zambije

Nakon nepunu godinu dana doista sam ostala u blagoslovljenom stanju. Ali u četvrtom mjesecu trudnoće, baš kao i prvi put, prelilo me žutilo od glave do pete. I pritisci sa svih strana ponavljali su se iz dana u dan s još većom silovitošću, ali sam ostala čvrsto i nepokolebivo pri svojoj odluci. Svakoj sam u lice rekla: "Bude li i slijepo, ja ću ga dvoriti a ne vi!" Milom, na lijepe načine nisu me uspjeli pridobiti; odlučili su to učiniti na prijevaru - silom. Poslije nabave nekih aparata, umjesto kući, muž je krenuo u bolnicu. Shvatila sam o čemu se radi tek kad je stao; ali tada smo već bili okruženi s nekoliko bolničara. Sabrala sam se i odlučila da ne pravim scene; svoju sam odluku odgodila za pravi trenutak. U dubini duše bila sam uvjerena da ću se ponovno suočiti s onim istim krvnikom, koji me je onako hladnokrvno dočekao kod prvog pregleda i koji je zapravo bio glavni ubojica moga djeteta. I nisam se prevarila.

Već je sve bilo spremno za operaciju; samo sam još trebala leći na operacijski stol i primiti narkozu. Još jednom iz sveg srca zamolim pomoć odozgo i bacim se na svog krvnika. Kao bijesna mačka grebla sam ga svagdje po licu; samo što mu oči nisam iskopala. Potpuno zbunjen mojim neočekivanim napadom, nije se ni pokušao braniti. Pobjegao je iz sale vičući: "Neka te đavao nosi!..."

Nakon nepunih pet mjeseci rodila sam ovog anđela. Bog mi je bio više nego milostiv. Ne samo da se dijete nije rodilo opterećeno nikakvom manom, nego je, kao što i vidite, prekrasno. Bog je očito htio na ovaj način reći i meni i svim majkama da ne nasjedamo liječničkim prognozama kad se radi o biti ili ne biti naše djece. A osobno sam uvjerena da su ovi krvnici u službi najvećeg neprijatelja našega naroda, koji i na ovakav, najperfidniji način izvodi etnički genocid nad Hrvatima!"

U Rijeci, 10. rujna 1998.

PREVEO:
SINIŠA TURINA, prof.

IRAK: KRŠĆANI POD TERETOM DOMINANTNOG ISLAMA

Između straha i kompromisa

U trenutku kada svijet strepi nad sudbinom Kurda, Albanaca, Čečena, jedna druga manjina u Iraku ostaje u sjeni: kršćani, nasljednici visoke civilizacije Mezopotamije, biblijske zemlje Abrahama, proroka i mučenika.

Kršćanstvo se ukorijenilo u toj zemlji daleko prije dolaska islama. Irački kršćani, uključujući i one rimskog obreda, nisu dakle preobraćeni muslimani. U ravnici Mossoul seljaci iskazuju pobožnost koja je nadvladala sve progone.

Ako ova zajednica danas i uživa neke privilegije, ako je prevladala ono što je trpjela u vrijeme Rashid Ali Gaylanija, visokog časnika koji je u travnju 1941. pokušao izvesti državni udar, ili Abdel-Salam Arefa, predsjednika republike 1963. godine, ona je i dalje pod udarom Baasa - vladajuće partije u Bagdadu. Sloboda i tolerancija pod strogom su kontrolom i mogu se izražavati isključivo unutar nametnutih socio-religioznih okvira. Kad god neki svećenik ili redovnica želi putovati, osim dopuštenja ministarstva unutarnjih poslova i sigurnosti, moraju pribaviti i dopuštenje ministra Kulta.

Isto kao i zajednice južne Mezopotamije, tako i one asirsko-kaldejske, naselile su se u Kurdistanu prije dolaska islama, a uglavnom su došle iz Turske ili Irana gdje su bile sustavno proganjane. U ovoj regiji nalazimo čisto kršćanska sela, a u nekim velikim gradovima, kao što su Soulaimanya, Irbil, Dohouk, Zakho i Kirkouk, značajne kršćanske zajednice su u suživotu s muslimanima - Kurdima. Ovi kršćani govore aramejski a njihova braća po religiji iz Mossoula, Kirkouka ili Bagdada, među kojima i velik broj Kaldejaca i Nestorijanaca, pokazuju naklonost prema krudskim pokretima za neovisnost, unatoč represiji čije su žrtve bili tijekom proteklih stoljeća. U pokrajini Aqra jednom od važnih kršćanskih žarišta u Mezopotamiji, kršćanska su sela do 1960. bila u vlasništvu muslimana - kurdskih gospodara. Oni su od kršćana oduzimali mlade djevojke, a ako bi kršćani, često bez ikakva oružja, ostajali vjerni središnjoj vlasti, pljačkali bi i palili njihova sela. S jedne strane ugroženi od Kurda a s druge od iračke vlasti, i ovi kršćani spadaju u one koji danas bježe pred represijom.

KAKO BISKUPI REAGIRAJU U OVOJ DRAMI?

Trinaestoga siječnja, samo tri dana prije izbijanja Zaljevskog rata, kaldejski partijarh Rafael I. Bidawid, kojeg su mediji upoznali po tome što je stao na stranu iračkog predsjednika, napustio je Irak kako bi pokušao mirovno posredovati sa saveznicima. Crkva koja nema nikakvog drugog izbora do poslušnosti i postupanja po odlukama svojih vođa, oduvijek je na sebe preuzimala posredničku ulogu. Međutim, uvijek je vrlo skupo plaćala svoju odanost vladajućem režimu: već su Mongoli u strahu pred Turcima slali kršćane u Europu kako bi pribavili potrebnu pomoć. Ipak, neposredno po okončanju misije Mongoli su bez oklijevanja kršćane masakrirali. Najbolji je primjer pokolj u Erbilu 1310. godine. U odnosima s vladajućom partijom Baas, u političkom smislu crkvena hijerarhija podupire nacionalnu i arapsko-sirijsku tradiciju. U slučaju kada su isusovci, većinom Amerikanci, izbačeni iz njihova kolegija Al-Hikma u Bagdadu, zato što je Baas smatrao kako je riječ o *"špijunskoj jazbini"*, uopće se nije reagiralo. Dominikance, karmelićane i redemptoriste istočne Crkve smatraju "uvoznim" kongregacijama. Neki biskupi idu čak dotle da mladima zabranjuju posjećivanje teoloških centara ili crkava rimskog obreda, bojeći se da oni tako ne izgube svoj identitet. Te su kongregacije u klopci "irakizacije" redova. U želji da ne budu marginalizirane u odnosu na ostale mjesne Crkve, suradnja s njima odvija se na štetu njihova vlastita identiteta.

Nekoliko svećenika sirijskokatoličkog obreda zajednički žive i izdaju časopis koji odgovara potrebama mladih. Kao dinamični element ove Crkve na sebe navlače srdžbu sveukupnog klera kada god dirnu u neku od njihovih nadležnosti. Kaldejski redovnici i patrijarhalno sjemenište, koje se odnedavna priznaje kao Akademija religijskih znanosti, mogli bi biti bitan čimbenik duhovne i intelektualne obnove.

MLADI I ISELJAVANJE

Iseljavanje ne pogađa samo Kaldejce nego i sve ostale manjine.

Razlozi iseljavanja su brojni. Razlog odlaska mladih je prije svega vojna služba koja traje od dvadeset šest mjeseci pa do deset godina u slučaju uzastopnih ratova. Oni odlaze i zbog želje za slobodom. Naime, dobivanje diplome *"po revolucionarnoj liniji"* više ovisi o uslugama učinjenim partiji Baas nego o stvarnim intelektualnim sposobnostima. Ideološkom čimbeniku pridodaje se međureligijska diskriminacija u samome narodu. Godine rata s Iranom donekle su stišale strasti: naime, kršćani su tijekom rata ostali vjerni domovini, nacionalni je osjećaj nadvladao konfesionalne suprotnosti. Premda se partija Baas smatra laičkom, kršćani u Iraku žive pod teškim teretom dominantnog islama. Mnoge su mlade kršćanke prisiljene prijeći na islam žele li se udati za muslimana. Isto tako, ako jedan od dvaju supružnika - kršćana prijeđe na islam, njihova se djeca službeno vode kao muslimani.

Svemu tomu treba još pridodati politiku stalnog ugnjetavanja i uništavanja manjina. Godine 1986. posijala je represija protiv asirsko-kaldejskih boraca za neovisnost teror među mlade kršćane. Tako su godine 1988. Kurdi i kršćani preko noći bili izbačeni iz svojih sela, a zemlja im je oduzeta. Ti su ljudi bez korijena, stranci u vlastitu domu, morali napustiti zemlju koja je bila njihova više od dvije tisuće godina. Put je to bez povratka koji samu zemlju nesumnjivo osiromašuje.

POTREBA ZA PROROČKIM NADAHNUĆEM

Hoće li kršćani još jedanput platiti za svoju vjernost vladi? Nastala je velika provalija koja dijeli mlade i hijerarhiju. Ne mogu je sakriti ni nedjeljom prepune crkve. Osim toga, Crkva se udaljila od razbaštinjenih. Ne bavi se pitanjima pravde i mira. Rijetki su oni svećenici ili redovnice koji se bave siromašnima. Prokletstvo pada na one koji se usude iskazati sućut prema prostitutkama i osobama na rubu društva. Biskupima će povijest više zamjeriti šutnju i izostale prosudbe stanja negoli skandale koje su neki među njima znali izazvati. Na djelu je grijeh pastira o kojem govore proroci!

DOBRO MI DOŠEL, PRIJATEL (13)

Tekst i slike: Anto Burić

Čamac - prodavaonica

TRGOVANJE IZMEĐU MUŽA I ŽENE

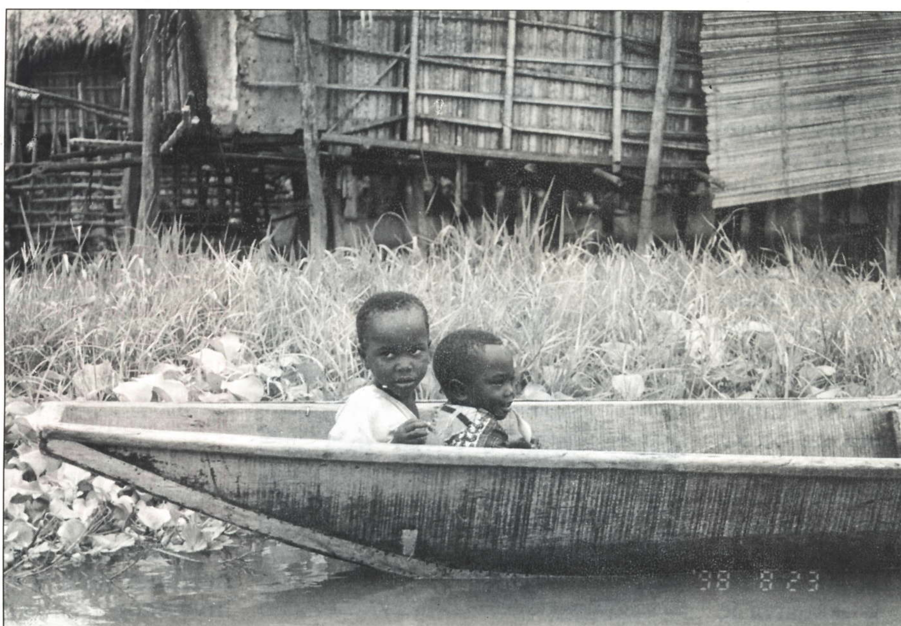
Bio je to čamac velečasnog Franje Jačmenice kojim s kopna dolazi služiti misu u selima sojenica, posjećivati župljane i opremati bolesnike na posljednje putovanje. Njime ćemo na put. Rekao sam slaviti misu. Velečasni Franjo u području sojenica gradi tri crkve i u sjedištu župe "na tvrdom" četvrtu. Gradi ih teškom mukom. Niti jedna još nije dovršena. Za gradnju crkava mještani su pronašli u području delte tri otočića i na njima počeli graditi crkvu. Sav materijal koji je potreban za gradnju crkve treba dovesti u malim čamcima. Koliko je truda, dobre volje, a reći ću i vjere potrebno da se u ovakvim uvjetima sagradi crkva? A eto oni ih grade. I sagradit će. Siguran sam. Sami i uz pomoć dobročinitelja. U ovom području postoji jedna stara crkva koju su sagradili prvi misionari. Sva je u stanju raspadanja zbog vlage. Treba spomenuti i jedan problem koji svake godine barem jedanput pogađa ovo područje i traje nekoliko mjeseci. Naime, kada je u sjevernim područjima Benina kišna sezona, tada rijeka Oueme nabuja posebno pri utoku u ocean i potopi i one dijelove koji u sušnoj sezoni nisu pod vodom. Velečasni Franjo nam je prigodom posjete Misijskoj centrali pričao da se u tom razdoblju godine često dogodi da svetu misu slavi stojeći u vodi do koljena. I svi vjernici u vrijeme mise stoje u vodi, a ministrant mu za vrijeme cijele mise drži zadignuto misno ruho da se ne pokvasi. Ali se znade dogoditi da se ministrant treba počešati pa na kratko ispusti misno ruho u vodu. Djeca su svagdje ista. Barem u nekim stvarima. Razmišljam koja bi to policija kod nas trebala da nas stjera u crkvu u kojoj je voda do koljena da prisustvujemo misi. Opsovali bismo sve i odrekli bi se stotinu bogova prije nego bi zagazili u vodu. A oni eto ne psuju. Nitko ih ne goni. Idu dobrovoljno i pod misom pjevaju. Od srca.

Crna krava i njen bijeli potomak svoji na svome

Uz silno ljuljanje i poneki vrisak smjestili smo se tako da ne kriva ni tamo ni amo. Vidi nam se na licima da nismo baš vični ovakvoj vrsti vožnje. Svatko se prihvatio ograde čamca ili neke prečke, stisnuo zube i ne pušta. U rukama smo iskusnog lađara. Vidi se po prvim metrima dok pokušava

kroz brdo algi, kojih je puna rijeka i koje su doplutale, izići na pučinu. To nas sve skupa ohrabruje i napušta nas strah. Usput vidimo s lijeve i desne strane poudarane kolčiće, kao neke međe između parcela. Nešto slično međama u našim poljima. Velečasni Toni nam kaže da su to oni rasparcelirali vodu. To je kao njegova njiva. S nje bere urod, točnije rečeno ulov. Ne može svatko loviti gdje hoće nego samo u svome komadu vode. Interesantno je da muškarci koji uglavnom idu u ribolov dio ribe prodaju svojoj vlastitoj ženi. Ostatak prodaju otkupljivačima ribe. Žena, pak, dio ribe koji je kupila a ne dobila od svoga muža nosi u grad na tržnicu i prodaje malo skuplje da bi tako zaradila nešto za kuću. Muž joj dakle ne daje besplatno ribu da ide prodati nego joj prodaje. Vozimo se između ograđenih parcela vode i susrećemo ili sustižemo bezbroj čamaca. Razlikuju se kao što se kod nas razlikuju automobili. Čamac je ovdje glavno prometno sredstvo, oruđe za zaradu ali i znak prestiža. Nije isto voziti mečku ili fiću. Čamcom se ovdje ide na posao, susjedu "na kavu", nedjeljom na misu. Vozeći se u jednom pravcu, primijetio sam da ima zelenih površina čak i po nekoliko desetaka četvornih metara. Kada smo se vraćali, nije ih više bilo ili su bile na drugom mjestu. Pitao sam kako je to moguće. Rekoše nam da to nije čvrsto tlo nego grupe krupnih algi koje plutaju rijekom u ocean. Zamisli, uvečer zaspiš s dvorištem zelenim kao u priči a ujutro kada se probudiš dočeka te voda. Na prvi pogled interesantno, a zapravo nije. Usput smo vidjeli i nekoliko pokretnih prodavaonica. Oni malo imućniji odu na čvrsto i kupe voća, povrća i najnužnijih potrepština. Potovare to u čamac i kroz selo. Videći njih, pali su mi na pamet prodavači koji svakog ljeta kroz Veliku Goricu izvikuju "krumpiraaaa" ili "lubeniceeee". Kao i na suhom, i ovdje je jako puno djece. Često možete vidjeti čitav čopor djece kako se u čamcu igraju. Istina, većina ih se igra u vodi. Na jednom mjestu vidio sam jedno malo čudo. Domaćin je odnekuda dovezao čvrstog materijala i pred kućom napravio mali otočić. Ali, nije ga napravio da bi mogao pred kućom sjesti ili da bi se djeca mogla igrati. Taj mali otočić je ogradio ogradom i na njega doveo kravu. Uz nju stoji i malo tele.

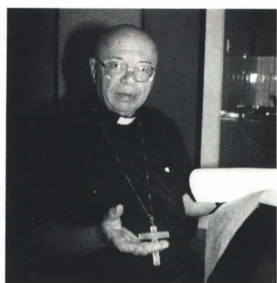
Jovo, Jovo!

Interesantno je bilo promatrati kako vozači voze. Naš čamac je bio relativno velik. Stalo nas je u njega trinaestero. Imao je izvanbrodski motor koji ga pokreće. Ne vozi se kuda te volja. Ide se između parcela kao nekom vrstom vodene ceste. Kada bi se naš vozač susretao s nekim čamcem, pogotovo manjim, onda bi naš čamac maksimalno usporio da val od našeg čamca ne zaljulja onaj čamac s kojim se susrećemo pa da tako ne okrnji veliki župnikov ugled. Jer na ovim vodenim ulicama svi poznaju velečasnog Franju i njegov čamac. Kao kod nas župnika i njegov auto. Na raskrsnicama vodenih ulica nema semafora ni ikakvih prometnih znakova, ali se jako dobro sporazumijevaju.

SULJO ISTJERAO JOVU

Poslije prilično duge vožnje kroz nenaseljeno područje primičemo se selu. Vidimo bezbroj kućica od bambusovih motki pokrivenih slamom. Ispred kuća u vodi igraju se djeca. Ona mala i ona malo veća. Svi goli. Kada su nas opazili, počeli su dovikivati JOVO, JOVO, JOVO! Što je ovo za Boga miloga. Otkud ovdje Jovo? Kada smo u Parizu čekali let, prenoćili smo u hotelu. Ulazeći u hotel, pozdravlja nas žena riječima "Dobar dan! Dobro došli!" Poslije ćemo saznati da je bila Srpkinja. Dobro, u Parizu i nekako, ali odkud ovdje Jovo. Pitamo velečasnog Tonija o kakvom se Jovi radi. Kaže nam: jovo na njihovu jeziku znači bijelac. To djeca nama viču, zapravo pozdravljaju nas BIJELČE, BIJELČE, BIJELČE. Makar je tako, jednome od nas, koji je u gimnazijskim danima u Zagrebu, jer je iz Bosne, od svojih školskih kolega Zagoraca dobio nadimak Suljo, nije se sviđalo da nam viču jovo! Nikad se osobito Jovo i Suljo nisu mogli. A osobito u zadnje vrijeme. Ustao je taj Suljo u čamcu i čim bi djeca u koru viknula JOVO, on bi odgovorio NE JOVO - SULJO! Oni nama JOVO, a on njima NE JOVO - SULJO. Ovo dovikivanje trajalo je nekoliko minuta da bi djeca shvatila poruku i počela vikati SULJO, SULJO, SULJO umjesto JOVO. Kada smo se vraćali, sva su djeca vikala samo SULJO, SULJO. Tako je Suljo istjerao Jovu. Ne znam da li sada velečasnog Jačmenicu pozdravljaju JOVO ili SULJO ili nekako drugačije.

- Nastavlja se -

MONS. ANTUN BOGETIĆ
TAIVAN

HODOČAŠĆE NA OTOK

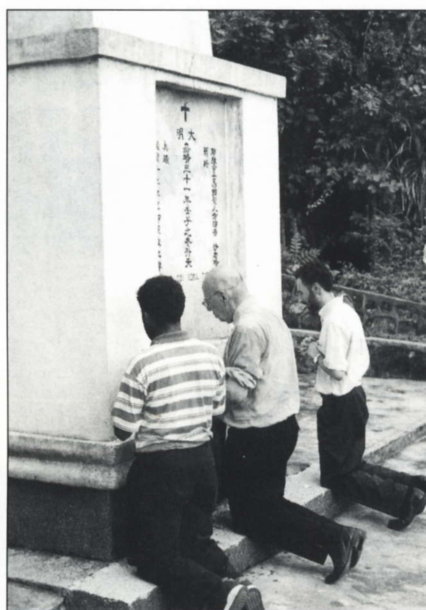
Iz Macaa putovali smo brodom prema Kini, zatim autobusom, trajektom, te opet autobusom i dalje manjim brodom do otoka Shang Chvana. Bilo je to, kako sam spomenuo, 22. lipnja. U Kini se ne može putovati u svećeničkom odijelu. Pratila su nas dva mlada čovjeka koji su nam našli restorane za objed i hotel gdje smo odsjeli te tražili put do Shang Chvana. Bili su veoma fini. Tumačili su nam kako je Kina jedna država s dva sistema (tj. posebni tretman Hong Konga). Dok smo čekali trajekt, jedan od njih je kupio ukusne banane za sve nas a drugi je darovao suvenir kineske izrade s koraljem za mene i za sjemenište. Putem nam je rektor čitao pisma sv. Franje, i to ona koja su pisana na otoku Shang Chvanu.

Sveti Franjo je žarko želio stići do Kine da navijesti Evanđelje i da oslobodi Portugalce koji su u Cantonu dugo trpjeli u zatvoru kao gusari a zapravo su bili trgovci. Iz iskustva je Franjo znao da do cara treba doći s darovima. Jedan Franjin prijatelj opremio je velik brod i ukrcao bogate darove, istrošio se i financijski upropastio jer je kapetan Malake zbog zavisti onemogućio ekspediciju.

Franjo je pošao na sreću. Obećao je veliku svotu onome tko ga potajno prebaci u Kinu. Kina je bila zatvorena i prilaz strancu je bio nemoguć. U jednom pismu se izrazio: "Ili ćete me naći na carevu dvoru ili u zatvoru u Cantonu." Nije doživio ni jedno ni drugo, nego je umro ostavljen, izdan od sviju, sam kao Isus na križu. S njim je bio mladi Kinez Antonio, svjedok zadnjih riječi i svete smrti.

Putovali smo motornim brodom ukusno opremljenim i s dobrom uslugom. Svi smo upirali pogled kad ćemo ugledati onaj otok. Poseban je osjećaj putujući morem gledati otoke kao plave i zelene brežuljke, planine koje izviru iz mora. Tako smo gledali grčke otoke putujući u Palestinu, posebno Itaku, malo kraljevstvo legendarnog junaka Odiseja koji nije mogao stići do svoje domovine 20 godina tako da je nije prepoznao kad je napokon stigao. Ovdje nije otok legendarnog zamišljenog junaka nego mjesto gdje je prešao s ovoga svijeta naš uzor, zaštitnik, veliki misionar kojega svijet neće zaboraviti nikada.

Čeznutljivo smo čekali tko će prvi ugledati usred zelenila bijelu crkvu s malim tornjem. Pitali smo se hoćemo li moći i misiti u njoj. Nekim posjetiteljima nisu čak ni dozvolili ući u crkvu.

Mjesto smrti sv. Franje Ksaverskog

Izdaleka smo ugledali crkvu i samo mjesto koje je sada bolje uređeno nego prije nekoliko godina. Luka je nešto manja nego naša Fažana s modernim zgradama. Kad smo sišli s broda, unajmili smo dva kombija da nas voze oko 5 km do našeg cilja. Usput vidimo siromašne ribare i seljake. Pored puta pasu krave, nižu se rižina polja na kojima rade žene. Muškarci nose na kolcu dva snopa trave za životinje. Na ulazu u malo svetište luk s latinskim natpisom. U novoj kući mlada obitelj (nekršteni) čuva crkvu. Otvorili su nam i tu smo slavili misu uz pjesme, sponatane molitve i nagovor. Iz opreza nisam upotrijebio kod mise solideo (crvenu kapicu) ni prsni križ. Da nismo nepoželjni, dobili smo znak kad je mladi čuvar pošao prema svetištu da upali ventilator jer je bila vrućina. Gospođa je bila sa sinčićem od 3 do 4 godine skoro cijelo vrijeme kod mise. Dječak je gledao raskolačenih očiju nas i obrede, sve mu je izgledalo čudno. Kao što se ne može opisati simfoniju nego je treba čuti, tako je teško opisati ono što se doživi na takvom mjestu u samoj svetoj misi i kod spomenika. Iznad crkve je spomenik na kome piše da je tu umro sv. Franjo. Do njega smo se popeli strmim stubama s više od 50 visokih stepenica. Svetac je na tom mjestu umro i bio pokopan a onda za kratko njegovo tijelo je preneseno u Gou, gdje se okupljaju hodočasnici kršćani i nekršćani.

Mjesto gdje je sv. Franjo umro za nas je sveto mjesto. Tu smo molili spontane molitve. Ovo mjesto ujedno je sjećanje na naš kršćanski a i na svećenički poziv. Skrušeno i sabrano molili smo se svecu za sebe, Svetog Oca, biskupe, svećenike, sjemeništarce, redovnike, redovnice, vjernike, za sve ljude i posebno za Kinu da se otvori Evanđelju. Posebno sam se molio za domovinu, za sebe i sve nas da bi nas Gospodin nadahnuo revnošću za spas svakoga čovjeka, ljubavlju za patnike, siromahe i one najveće siromahe, grešnike. Znamo da grijeh napada svakoga od nas. Kako rekoh, sveti Franjo se bojao samo grijeha.

Slikao sam se pred spomenikom nekoliko puta s omotom novijega hrvatskog izdanja knjige koju je Svetac nosio sa sobom, knjige Marka Marulića "De bene beateque vivendi".

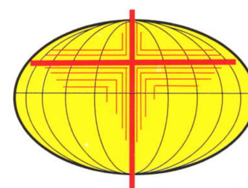
Autobus nas je zatim vozio na drugu stranu otoka gdje ima više lijepih hotela s plažom. Tu smo večerali i prespavali. Drugi dan smo krenuli natrag drugim putem. Više od dva sata putovali smo po kineskoj zemlji razmišljajući o tome kako je sv. Franjo uzalud želio stići u nju. Predjeli su krasni, bogati vodom, rižinim poljima, rijekama, kanalima. Uz cestu prodavači tropskog voća, na poljima zemljoradnici, bivoli i motorna vozila.

Jiang Zemin, nasljednik Mao Cetunga, planirao je razvitak toga kraja koji bi hranio Kinu. Izgrađeni su lijepi gradovi, hoteli, obrađena polja i sistem navodnjavanja. Prelazeći veliku rijeku, vidjeli smo ribarske brodove na kojima, izgleda, žive neke obitelji. Po gradovima je mnogo trokolica opremljenih za prijevoz putnika pokrivenih zbog čestih i jakih kiša. Vide se često dvokolice. Narav-

SIJEČANJ		
S	1	NOVA GODINA
N	2	2. PO BOŽIĆU
P	3	Genoveva, Cvijeta
U	4	Anđelka, Berislava
S	5	Eduard, Miljenko
Č	6	BOGOJAVLJENJE
P	7	Rajmund, Rajko
S	8	Severin, Teofil
N	9	KRŠT. ISUSOVO
P	10	Grgur, Dobroslav
U	11	Honorat, Neven
S	12	Ernest, Tatjana
Č	13	Hilarije, Radovan
P	14	Feliks, Srećko
S	15	Anastazija, Pavao
N	16	2. KROZ GODINU
P	17	Antun, Lavoslav
U	18	Margareta, Priska
S	19	Mario K., Ljiljana
Č	20	Fabijan i Sebastijan
P	21	Agneza, Janja
S	22	Vinko, Anastazije
N	23	3. KROZ GODINU
P	24	Franjo, Euzebija
U	25	Obrać. Sv. Pavla
S	26	Timotej i Tit
Č	27	Angela, Živko
P	28	Toma Akvinski
S	29	Valerije, Tvrtko
N	30	4. KROZ GODINU
P	31	Ivan Bosco, Marcela

VELJAČA		
U	1	Brigita, Sever
S	2	SVIJEĆNICA
Č	3	Blaž, Vlaho
P	4	Veronika, Andrija
S	5	Agata, Dobrila
N	6	5. KROZ GODINU
P	7	Rikard, Držislav
U	8	Jeronim, Mladen
S	9	Apolonija, Sunčana
Č	10	Bl. A. STEPINAC
P	11	GOSPA LURDSKA
S	12	Damjan, Zvonimir
N	13	6. KROZ GOD.
P	14	Valentin, Zdravko
U	15	Klaudije, Vitomir
S	16	Julijana, Miljenko
Č	17	Viktorin, Darko
P	18	Bernardica, Šimun
S	19	Bonifacije, Ratko
N	20	7. KROZ GODINU
P	21	Petar Damiani
U	22	Katedra sv. Petra
S	23	Romana, Grozdana
Č	24	Montan, Goran
P	25	Valpurga, Hrvoje
S	26	Branimir, Sandra
N	27	8. KROZ GODINU
P	28	Roman, Hilarije
U	29	Osvald, Ida

MISIJSKI KALENDA
2000. GODINE

MISIJSKA CENTRALA CRKVE U HRVAT

HR - 10000 Zagreb - Vočarska 106

tel/fax: 00 385 (01) 46 80 512

MISIJSKI BLAGDANI U 2000. GODINI

6. SIJEČNJA - DAN SVETOGA (MISIJSKOG) DJETINJSTVA
27. SIJEČNJA - MISIJSKI DAN GUBAVACA
1. LISTOPADA - SVETA TEREZIJA OD DJETETA ISUSA, MISIJ DAN REDOVNICA
22. LISTOPADA - MISIJSKA NEDJELJA
3. PROSINCA - SVETI FRANJO KSAVERSKI, MISIJSKI DAN SVEĆENIKA

"Ogladnjeh i dadoste mi jes
gol bijah i zaogrnuste m
(Mt 25, 35 -

SVIBANJ		
P	1	JOSIP RADNIK
U	2	Atanazije, Boris
S	3	Filip i Jakov ap.
Č	4	Florijan, Cvjetko
P	5	Maksim, Anđelko
S	6	Dominik, Mirko
N	7	3. USKRSNA
P	8	Marija Posrednica
U	9	Beato, Pahomije
S	10	GOSPA TRSATSKA
Č	11	Marijan, Franjo
P	12	LEOPOLD MANDIĆ
S	13	Ema, Vjerko, Vjeran
N	14	4. USKRSNA
P	15	Izidor, Sonja
U	16	Ivan Nepomuk
S	17	Paskal, Bruno
Č	18	Kristijan, Feliks
P	19	Celestin, Teofil
S	20	Bernardin Sijenski
N	21	5. USKRSNA
P	22	Renata, Helena
U	23	Željko, Vilim
S	24	Marija Pomoćnica
Č	25	Grgur VII, Beda Č.
P	26	Filip Neri, Zdenko
S	27	Augustin Cant.
N	28	6. USKRSNA
P	29	Maksim, Večeslav
U	30	Ferdinand, Ivana
S	31	Pohod BDM

LIPANJ		
Č	1	UZAŠAŠĆE, Mladen
P	2	Marcelin, Eugen
S	3	Karlo Lwanga
N	4	7. USKRSNA
P	5	Bonifacije, Darinka
U	6	Norbert, Neda
S	7	Sabinijan, Robert
Č	8	Žarko, Vilim
P	9	Pelagija, Ranko
S	10	Margareta, Dijana
N	11	DUHOVI, Borna
P	12	D. pon. Srce Marijino
U	13	Antun Pad., Tonko
S	14	Rufin, Elizej
Č	15	Vid, Modesta
P	16	Franjo R., Gvido
S	17	Emilija, Laura
N	18	PRESVETO TROJSTVO
P	19	Alena, Bogdan
U	20	Florencija, Naum
S	21	Alojzije G., Slavko
Č	22	TIJELOVO, Toma M.
P	23	Josip Cafasso
S	24	Rođ. Ivana Krstitelja
N	25	12. KROZ GOD.
P	26	Ivan i Pavao
U	27	Ćiril, Ladislav, Ema
S	28	Irenej, Mirko
Č	29	PETAR I PAVAO
P	30	S. Isusovo, Ernest

SRPANJ		
S	1	SRCE MARIJINO
N	2	13. KROZ GODINU
P	3	Toma ap., Tomo
U	4	Elizabeta, Elza
S	5	Ćiril i Metod
Č	6	Marija Goretti
P	7	Klaudije, Vilko
S	8	Akvila i Priscila
N	9	14. KROZ GODINU
P	10	Amalija, Ljubica
U	11	Benedikt, Olga
S	12	Suzana, Mislav
Č	13	M.B. BISTRIČKA
P	14	Kamilo, Miroslav
S	15	Bonaventura
N	16	15. KROZ GODINU
P	17	Hedviga, Branko
U	18	Fridrik, Natko
S	19	Justa, Rufina
Č	20	Ilija prorok, Iljko
P	21	Lovro, Danica
S	22	Marija Magdalena
N	23	16. KROZ GODINU
P	24	Kristina, Mirjana
U	25	Jakov St. ap., Krsto
S	26	Joakim i Ana
Č	27	Klement, Natalija
P	28	Nazarije i Celzo
S	29	Marta, Blaženka
N	30	17. KROZ GODINU
P	31	Ignacije, Vatroslav

KOLOVOZ		
U	1	Vjera, Nada, Alfonz
S	2	Gospa od Anđela
Č	3	Augustin Kažotić
P	4	Ivan M. Vianney
S	5	Gospa Snježna
N	6	18. KROZ GODINU
P	7	Siksto, Darko
U	8	Dominik, Dinko
S	9	Roman, Tvrtko
Č	10	Lovro, Erik Danski
P	11	Klara, Jasna
S	12	Hilarija, Veseljka
N	13	19. KROZ GODINU
P	14	Maksimilijan K.
U	15	VELIKA GOSPA
S	16	Rok, Krunoslav
Č	17	Miron, Slobodan
P	18	Jelena Križarica
S	19	Ljudevit, Tekla
N	20	20. KROZ GODINU
P	21	Pio X., Anastazija
U	22	BDM Kraljica
S	23	Ruža limska
Č	24	Bartol ap., Emilija
P	25	Ljudevit kralj
S	26	Rufin, Jadranko
N	27	21. KROZ GODINU
P	28	Augustin, Gustav
U	29	sv. Ivan Krstit.
S	30	Rebeka, Feliks
Č	31	Rajmund, Rajko

R

A

A

JSKI

ti,

e."

36)

OŽUJAK

S	1	Albin, Zoran
Č	2	Iskra,Lucije
P	3	Kamilo, Marin
S	4	Kazimir, Eugen
N	5	9. KROZ GODINU
P	6	Koleta, Mirko
U	7	Perpetua i Felicita
S	8	PEPELNICA, Ivan
Č	9	Franciska Rimska
P	10	Emilija, Krunoslav
S	11	Firmin, Tvrtko
N	12	1. KORIZMENA
P	13	Rozalija, Kristina
U	14	Matilda, Miljana
S	15	Longin, Veljko
Č	16	Herbert, Hrvoje
P	17	Patrik, Domagoj
S	18	Ćiril, Eduard
N	19	2. KORIZMENA, JOSIP
P	20	Niceta, Dionizije
U	21	Serapion, Vesna
S	22	Oktavijan, Lea
Č	23	Oto(n), Dražen
P	24	Javorka, Simon
S	25	BLAGOVIJEST, Maja
N	26	3. KORIZMENA
P	27	Ernest, Lidija
U	28	Sonja, Nada
S	29	Bertold, Jona
Č	30	Kvirin, Viktor
P	31	Benjamin, Ljubo

TRAVANJ

S	1	Hugo, Božica
N	2	4. KORIZMENA
P	3	Rikard, Cvijeta
U	4	Izidor, Strahimir
S	5	Vinko, Berislav
Č	6	Vilim, Rajko
P	7	Ivan de la Salle
S	8	Dionizije, Alemka
N	9	5.KORIZMENA
P	10	Apolonije, Sunčica
U	11	Stanislav
S	12	Julije, Viktor
Č	13	Martin papa, Ida
P	14	Tiberije, Dunja
S	15	Krasencije, Rastko
N	16	6. KORIZMENA
P	17	Rudolf, Robert
U	18	Apolonije
S	19	Konrad, Ema
Č	20	VELIKI ČETVRTAK
P	21	VELIKI PETAK
S	22	VELIKA SUBOTA
N	23	USKRS, Juraj, Đuro
P	24	USKRSNI PON.
U	25	Marko ev., Maroje
S	26	Kleto i Marcelin
Č	27	Ozana Kotorska
P	28	Petar Chanel
S	29	Katarina Sijenska
N	30	2. USKRSNA

RUJAN

P	1	Branimir, Tamara
S	2	Veljko, Divna
N	3	22.KROZ GODINU
P	4	Dunja, Marcel
U	5	Lovro, Roman
S	6	Kristina, Zakarija
Č	7	Marko Križevčanin
P	8	MALA GOSPA
S	9	Petar Claver
N	10	23. KROZ GODINU
P	11	Cvjetko, Miljenko
U	12	Ime Marijino
S	13	Ivan Zlatousti
Č	14	Uzvišenje sv. Križa
P	15	Gospa Žalosna
S	16	Kornelije i Ciprijan
N	17	24. KROZ GODINU
P	18	Josip Kupertinski
U	19	Teodor C., Emilija
S	20	Kandida, Andrija K.
Č	21	Matej ap., Jona
P	22	Toma V., Žarko
S	23	Tekla, Linio
N	24	25. KROZ GODINU
P	25	Aurelija, Firmin
U	26	Kuzma i Damjan
S	27	Vinko Paulski
Č	28	Vjenceslav, Lovro
P	29	Mihael, Gabrijel
S	30	Jeronim, Jerko

LISTOPAD

N	1	26. KROZ GODINU
P	2	Anđeli čuvari
U	3	Evald, Maksimilijan
S	4	Franjo Asiški, Kajo
Č	5	Placid, Miodrag
P	6	Bruno, Vjera, Vera
S	7	BDM od krunice
N	8	27. KROZ GODINU
P	9	Dionizije, Abraham
U	10	Danijel, Danko
S	11	Emilijan, Milan
Č	12	Edvin, Serafin
P	13	Teofil, Eduard
S	14	Kalist, Divko
N	15	28. KROZ GODINU
P	16	Margareta, Hedviga
U	17	Ignacije Antiohijski
S	18	Luka ev., Lukša
Č	19	Pavao, Ivan, Izak
P	20	Vendelin, Irena
S	21	Uršula, Zvjezdan
N	22	MISIJSKA NEDJELJA
P	23	Ivan Kapistran
U	24	Antun Marija Claret
S	25	Darija, Katarina K.
Č	26	Demetrije, Zvonko
P	27	Sabina, Gordana
S	28	Šimun i Juda Tadej
N	29	30. KROZ GODINU
P	30	Marcel, Julije
U	31	Lucila Rimska

STUDENI

S	1	SVI SVETI, Svetislav
Č	2	Dušni dan, Duška
P	3	Hubert
S	4	Karlo, Dragutin
N	5	31. KROZ GODINU
P	6	Leonard, Vedran
U	7	Engelbert, Anđelko
S	8	Klaudije, Bogdan
Č	9	Teodor, Boško
P	10	Leon Veliki, Lav
S	11	Martin biskup
N	12	32. KROZ GODINU
P	13	Stanislav Kostka
U	14	Nikola Tavelić
S	15	Albert Veliki, Berto
Č	16	Gertruda, Margareta
P	17	Elizabeta, Hilda
S	18	Karolina K.
N	19	33. KROZ GODINU
P	20	Feliks, Srećko
U	21	Prikazanje BDM
S	22	Cecilija, Cilika
Č	23	Klement, Milivoj
P	24	Krševan, Firmin
S	25	Katarina Aleks.
N	26	KRIST KRALJ
P	27	Virgil, Severin
U	28	Jakov M., Držislav
S	29	Iluminata, Vlasta
Č	30	Andrija ap.

PROSINAC

P	1	Natalija, Božena
S	2	Blanka, Bibijana
N	3	I. DOŠAŠĆA, Franjo
P	4	Ivan, Barbara
U	5	Kristina, Slavka
S	6	Nikola, Viktor
Č	7	Ambrozije
P	8	Bezgr. začeće BDM
S	9	Valerija, Zdravka
N	10	II. DOŠAŠĆA
P	11	Josip, Damir
U	12	Ivana, Franciska
S	13	Lucija, Svjetlana
Č	14	Ivan od Križa
P	15	Irenej, Kristina
S	16	Albina, Zorka
N	17	III. DOŠAŠĆA
P	18	Bosiljko, Dražen
U	19	Urban, Vladimir
S	20	Eugen, Amon
Č	21	Petar Kanizije
P	22	Honorat, Časlav
S	23	Ivan Kentijski
N	24	IV. DOŠ., Badnjak
P	25	BOŽIĆ, Božica
U	26	Stjepan, Krunoslav
S	27	Ivan ap., Janko
Č	28	Nevina dječica
P	29	Toma Beckett
S	30	Feliks I., Trpimir
N	31	SVETA OBITELJ

SHANG CHVAN (2)

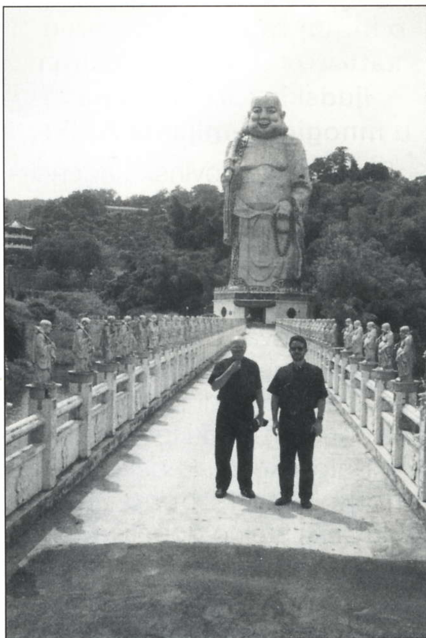
no, i mnogo ljudi koji se kreću pješice po gradu.

Prešli smo opet granicu za Macao i razgledali krasan grad. Pokazali su mi jednu veliku modernu zgradu koju je projektirao ing. Jose čija je majka potomak grofova Drašković. Simbol grada Macaoa je monumentalna fasada crkve sv. Pavla koja se uzdiže iznad širokih i visokih stuba. Jako je velika, ali nije bilo sreće, požar ju je dva puta uništio i ostala je samo fasada. Ispod nje uređena je kripta s relikvijama japanskih i korejskih mučenika. Dobrotom stražara uspjeli smo do tog mjesta doći, unatoč kasnom satu. Govori se o tisućama mučenika koji su u više navrata ubijeni. Odrubljene su im glave, pribijeni na križ, živi spaljeni u Japanu i Koreji. Na taj način postali su svjedoci za sva vremena za Onoga za kojega se isplati živjeti i umrijeti. Molili smo da nas i sve ljude zagovaraju i da njihova i Kristova žrtva ne bude uzaludna. Ovi krajevi: Japan, Koreja, Vijetnam, Kina natopljeni su krvlju mučenika. U bokserskoj pobuni 1900. godine u Kini za dva mjeseca ubijeno je 30.000 katolika.

Poznam čovjeka u okolici Kaohsiunga koji je s 18 godina kao vojnik došao na Tajvan. Upoznao je katoličku vjeru, krstio se i postao praktični katolik. Kad je poslije 50 godina uspio posjetiti brata i majku u Kini, uspio je poučiti i krstiti majku jer nije bilo svećenika. Nakon njegova odlaska komunisti su došli do te žene i nagovarali je da pogazi raspelo. Ona je odbila. S tim istim križem su je istukli tako da je pala u komu i za koji dan umrla.

Dok smo putovali, imali smo vremena moliti, odmoriti se, popričati. Tako mi je pomoćnica u sjemeništu, Španjolka Conchita pripovijedala ovo: U Španjolskoj za vrijeme građanskog rata 1936. između tisuću žrtava ubijenih, ubijen je i njezin tetak, vrijedni svećenik Manuel M. Sierra. Proglašen je blaženim. Nadalje mi je pripovijedala o vjerskom životu u njezinu gradu Granadeu. Jedna brojna obitelj, Rafael i Paloma, imaju 17 djece i vrlo su angažirani u Crkvi. Kad se raspravljalo o pravima obitelji (Svjetska godina obitelji), bili su na Trgu sv. Petra u Rimu i pred Svetim Ocem poredali svoje 15 djece. Paloma je rekla: "Ovo je odgovor Kairu." Naime u Kairu se raspravljalo o "pravu" na pobačaj, na "brak" homoseksualaca i sličnim "podrškama" obitelji. Paloma je u 41. godini života i izgleda tako elegantno kao model za revije mode. Reporteri liberalnih novina posjetili su njihovu obitelj i divili se urednosti u toj kući. Ovo je izazov sveopćoj "civilizaciji smrti" koja ostavlja prazne zipke i kuće te pokopava obitelji i narode.

Gospodin daje snage za kršćanski život onima koji je crpe s izvora koje nudi Crkva. Dakako, Crkva upućuje na odgovorno očinstvo po kojem broj djece određuju supružnici u savjesti koja mora biti pravilno formirana. Bog voli život a ne smrt i svi moramo voljeti život i podržavati takve obitelji.

Pred spomenikom Budi

U Hong Kong smo se vratili 23. lipnja oko ponoći. Umorni ali sretni za sve doživljeno.

U sjemeništu "Redemptoris Mater u Hong Kongu vrlo mi je lijepo. To je lijep grad. Imaju krasan vrt. Velika je vrućina i vlaga ali u kući ima klima-uređaj. Dobro se razumijem s poglavarima i s mladima iz raznih krajeva svijeta. Preporučuju mi da pozdravim njihove zemljake iz Brazila, Španjolske u sjemeništima u Shang Chuvanu i u Puli.

U petak je duhovni susret i popodne me prate u zrakoplovnu luku. Tu "ugodno" iznenađenje: "S hrvatskom se putovnicom ne može na Tajvan bez vize." U ponedjeljak drugo iznenađenje: "Morate čekati 7 dana." Nije bilo izgubljeno vrijeme, imao sam vremena moliti se u ugodnoj kapeli, čitati zanimljive knjige, svirati na električim orguljama, a osobito prisustvovati nekim primanjima i susretima. Jednog dana pozvao me na večeru Toni Ho, podravnatelj City-bank, ekonomist, odgovoran za prvu zajednicu u jednoj župi. Bio je predstavnik laika na Sinodi biskupa Azije lanjske godine u Rimu.

Obitelji u misiji i odgovorni u Japanu bili su također na hodočašću u Shang Chuvan pa su me pozvali da slavim svetu misu s njima u jednom krasnom hotelu u Macau. Bilo ih je 50-ak. To je bio izvanredan doživljaju vidjeti obitelji s raznih strana svijeta i doznati toliko toga.

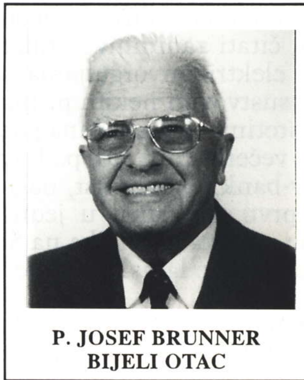
Ovih dana saznajemo o svećeničkim ređenjima u Haarlemu (Holandija), Santo Domingu, Perthu, Takamatsu, u Puli itd. U Holandiji ređeno je pet svećenika, 30 godina nije ih bilo toliko najedanput. U Puli 6 svećenika, tako da je u zadnje 4 godine ta biskupija dobila ukupno 16 svećenika (2 iz riječkog sjemeništa i 14 iz pulskog). Imamo za što zahvaliti Bogu. Nisu se uzalud trudile i molile tolike dobre osobe po samostanima i drugdje. Pred nekoliko godina u Rio de Janeiru rekao mi je biskup u Callao (Peru) da je redio u malo godina 40 svećenika: 20 ih djeluje u njegovoj biskupiji a 20 u drugim krajevima.

Iz Japana nam pišu da biskup nije imao ređenja 15 godina, sada je u 4 godine redio 20 svećenika i dijeli ih drugim biskupijama "kao lješnjake", jer njegovoj biskupiji nisu potrebni toliki. Pišu nam da je sv. Franjo Ksaverski stigao pred 450 godina u Japan u Kagoshimu. "Japan je bio vrata za Aziju, krajnji Istok gdje živi možda više od polovice ljudskog roda, ljudi za koje je Isus Krist prolio svoju krv.

Izazov na koji se odazvao sv. Franjo sličan je ovomu pred nama kako je rekao Sveti Otac predstavnicima biskupskih konferencija Azije: "Kao što je križ usađen u Europi kroz prvo tisućljeće a u drugom u Americi i u Africi, treće tisućljeće bit će vrijeme Azije. Zato navještaj, propovijedanje spasonosne smrti i uskrsnuća Kristova mora biti vaš apsolutni prioritet."

Zato se trudimo, žrtvujemo svi ovdje. Siguran sam da nas nećete zaboraviti u svojim molitvama da se spasi i ovaj svijet, da zasja Evanđelje u sve ove krajeve, da se Kina otvori Evanđelju.

Chishan, 14. srpnja 1999.

P. JOSEF BRUNNER
BIJELI OTAC

TANGAZA-ZAVOD, NAIROBI:

MJEŠOVITI TEOLOŠKI CENTAR ZA SVE RASE

Izraziti znak rasta Katoličke Crkve u Africi je Taganza-zavod u Nairobiju (Kenija). To je centar za katoličku i teološku naobrazbu Crkve u Africi.

U zadnjih dvadeset godina broj studenata teologije u centralnoj Africi stalno raste. To vrijedi za Afrikance koji se susreću u zajednicama utemeljenim posebno za misionarski rad. Mnogobrojne misionarske zajednice (Konolata-misionari, salezijanci i oci od Duha Svetoga) zajednički su utemeljile institut za teološku naobrazbu sa sjedištem u Nairobiju. Zajednički rad i suradnja s drugim religioznim institutima treba njihovim studentima omogućiti vjersku i dušobrižničku naobrazbu.

"Tangaza teološki centar za vjerske zajednice" započeo je s djelovanjem 25. kolovoza 1986. u Nairobiju s dvadeset studenata iz sedam zemalja. Godinu dana poslije službeno ga je priznao tadašnji kardinal Otunga, nadbiskup Nairobija.

Otada su se toj udrugi pridružile i mnoge druge zajednice, kao što su bijeli oci (afrički misionari) koji stalno imaju veći broj kandidata Afrikanaca, zatim misionari Kombonijanci i sve afričke misionarske kongregacije. Danas je oko 50 vjerskih zajednica, iz četrdeset većinom afričkih zemalja, udruženo u taj međunarodni teološki institut koji nosi ime "Tangaza-College" - "Tangaza-zavod". U akademskoj školskoj godini 1997./98. institut je brojio 417 studenata i stalno iz godine u godinu raste. Dekretom predsjednika Kenije Daniela Arap Moi "Tangaza-College" je sastavni dio Katoličkog sveučilišta Istočne Afrike.

DAJEMO LI U AFRICI KRŠĆANSKO SVJEDOČANSTVO?

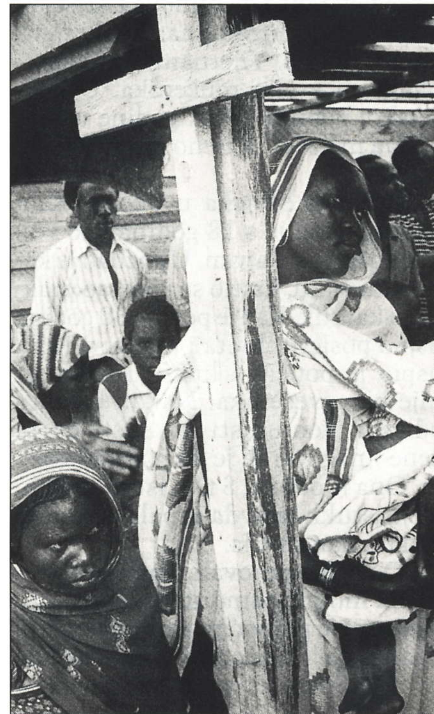
Dvije velike katoličke organizacije u Africi pitaju se o hitnoj zadaći Crkve pred katastrofalnim političkim i ljudskim problemima u mnogim zemljama Afrike.

Ekumenska novinska agencija "Sve afričke agencijske vijesti" u Nairobiju izvješćuje o zapaženom čvrstom stavu generalnog sekretara AACC (Konferencija svih afričkih Crkava) Canona Clementa Janda koji je dao kratku izjavu da su se u posljednjih trideset godina odnosi između te konferencije i Katoličke biskupske konferencije za Istočnu Afriku (AMECEA) stalno poboljšavali.

On je potvrdio kako su te dvije Crkve stalno surađivale i svoju pozornost usmjeravale protiv sukoba između država i nepredvidivih teških posljedica. Zajedno su poduzimali aktivnosti u pogledu pravednosti, demokratizacije, opterećenja dugovima i potrebe služenja narodima koji trpe od tih nastalih katastrofa. Taj zajednički posao pripada srži evangelizacije.

Često se čuje da kontinent Afrike pripada najvećem rastu Crkve. "Ipak moramo si smjelo postaviti pitanje", nastavio je Canon Janda, "koju vrstu kršćana mi odgajamo? Stvaramo li kršćane koji su u svom svakodnevnom životu doista svjedoci života Kristova? Kako je moguće da se kršćani na visokim položajima ne stide psovaka, klevetanja, korupcije, nemorala, nedostatka poštenja, čak u školama i bolnicama? Kako je moguće da se mlad i star daju tako lako manipulirati nasiljem protiv drugih kršćana? Jedini novi putovi koje zajedno moramo poduzeti jest zajednička suradnja ako želimo vjerodostojno navijestiti Radosnu vijest subraći ljudima.

Isto tako u Nairobiju (Kenija) otvoren je 2. kolovoza 1999. Sabor osam istočnoafričkih biskupskih konferencija (AMECEA) koji su obradili temu o naobrazbi osoblja za naviještanje Crkve kao Božje obitelji. Crkva je pred izazovom pronaći rješenje protiv političkih sukoba, protiv siromaštva i plemenskih razmirica koji sukobe i ljude sataniziraju. Sjednicu s 208 delegata predvodio je biskup Josaphat Lebulu iz Arusha (Tanzanija).

MISIJSKA IZLOŽBA 2000. U RIMU

Za Jubilarnu svetu godinu 2000. uz mnoge druge predviđena je i jedna misijska izložba. Ona bi trebala pobuditi zanimanje i značenje

Kristova misijskog naviještanja. Ono je dar i obveza za sve kršćane. Izložba je zamišljena kao put na kojem će se posjetitelji moći uputiti na jedno putovanje

i upoznati se s kršćanskim zadaćama misija u svijetu.

Prva tema bit će jedan meditativni hod pod otvorenim nebom u blizini opatije "Tri fontane" i uz glazbu i simbole prikazivat će savez između Boga i čovječanstva i ostvarenje Božjega plana po Isusu Kristu.

Drugi blok će prikazati misionarski nalog Božjega naroda. To se dogodilo na mjestu mučeništva sv. Pavla gdje će hodočasnici u crkvi "Scala coeli - Nebeske ljestve" moći moliti i s misionarima razgovarati. Uz to će se tumačiti i tema "Pravednost i mir" kao bitni dio misijskoga djelovanja te međureligijski dijalog s drugim svjetskim religijama. Napokon prikazivat će se izložba iz različitih kršćanskih oblika "Evanđelje i kulture" u svijetu mnogobrojnih kultura. Obavljat će se i različiti seminari, liturgijska slavlja, razgovori s misionarima, koji će trebati produbiti razumijevanje za današnje potrebe i zadaće misija.

Izložba će trajati od 20. lipnja 2000. do 6. siječnja 2001. Trapisti samostana "Tri fontane" u Rimu u svojoj velikodušnosti osim toga izložbi stavljaju na raspolaganje i velik dio svojega dvorištnog prostora kao i samu crkvu. Izložba će napose pomoći onima koji su osposobljeni u svojim zavičajnim biskupijama za misionarsku dalju naobrazbu. Ona će uz to i svim hodočasnicima, i drugim vjerničkim zajednicama, dati uvid u današnje djelovanje Crkve. Članovi različitih misionarskih instituta bit će vodiči izložbe i stajati im na raspolaganju kroz različite razgovore.

Preveo: Božo Odobašić, prof.

"LJUBIMO KRIŽ I ŽRTVU, SVE ĆE DRUGE VRLINE DOĆI SAME OD SEBE. TKO SE DAJE SAMO NA POLA ILI MAKAR I TRI ČETVRTINE, NEMA PRAVE SREĆE NITI PRAVOG USPJEHA. DAJ SE POTPUNO! KADA SE MI DAJEMO ZA BOGA I DUŠE VELIKODUŠNO, ONDA I BOG NAMA VRAĆA VELIKODUŠNO. NI JEDNA ŽRTVA NE MOŽE OSTATI NENAPLAĆENA."

(O. Ante Gabrić)

S. EMANUELA ŠKARICA

AFRIČKA ŽENA

AFRIKA, SVIJET KOJI SE OTVARA

1.2 Kulturološko-antropološka raznolikost

Mnogovrsnost jezika, raznolikost plemenskih tradicija, kultura, vjerskih uvjerenja, različite ljestvice vrednota, potvrđuju jednu vrlo bitnu činjenicu a to je da "ne postoji jedna jedincata afrička kultura". Iako se mogu primijetiti zajednički elementi u svim afričkim kulturama, kao što su npr. važnost plesa u vjerskim obredima, nema stroge podjele na sveto i profano (sacrum i profanum). Posebno mjesto u vjerskoj afričkoj tradiciji zauzima poštivanje predaka, u kojoj živi i mrtvi tvore jedinstvenu zajednicu, jedno tijelo. Iako moramo biti svjesni da je kult predaka bitna značajka svih animističkih religija, u koje većim dijelom spadaju vjerske tradicije afričkih plemena (*Usp., P. GIGIONI, Misijsko čitanje, RV, 3/1995., s. 19*). P. Joachim Pelekamoya Nmawie DI ovako pjesnički opisuje afričko shvaćanje kulture:

Afrička kulturo, reci nam - tko si ti?
Ja sam ogledalo vrijednosti i smisla
izraženih u slikama i simbolima.
Ja sam ples, pjesma i bubanj.
Ja sam hrana i način kako je uzimam.
Ja sam odjeća i način odijevanja.
Ja sam umjetnost u svim oblicima. Ja sam glazba.
Ja sam ceremonije i obredi.
I kažem ti, kad bih ti rekla sve o sebi,
ne bih imala dosta ni papira ni tinte, da me opišeš
jer ja sam život i način življenja,
a netko može potpuno shvatiti život, tek ako ga živi...

(N. J. PELEKAMOYA (preveo Ivan Cebulski), RV, 6/1994., s. 2).

MISIJSKI VELIKANI

BONIFACIJE

misionar i mučenik

Piše: Ilija Doborski

Već početkom šestog stoljeća anglosaksonski su krajevi bili prihvatili poruku milosrdnog samaritanca iz Nazareta. Samo za nekoliko desetina godina izniknuo je lijep broj benediktinskih samostana u kojima je pored duhovnosti cvjetalo slikarstvo i pjesništvo na dobrobit cijelog britanskog otoka. Snaga jedne vjerničke zajednice najbolje se očituje u njezinim misionarskim pothvatima. Tko je u dubini svoga bića ispunjen vjerskim idealizmom, taj će u svome svakodnevnom življenju svoju sreću priopćiti i drugima. Stoga su od početka sedmog stoljeća čitave grupe misionara pošle u različite krajeve europskog kontinenta gdje Božja riječ još nije bila poznata. Anglosaksonski misionari nisu po svojoj revnosti zaostajali iza svoje irsko-škotske subraće. Te dvije grupe ne samo da su pripadale različitim plemenskim skupinama - Irci su pripadali plemenu Kelta, a Anglosaksonci Germanima - već su se razlikovali i po poimanju crkvene hijerarhije. Poruku Isusa Nazarećanina Irci nisu primili preko Rima ni od Rima već od egipatskih eremita. Stoga su za njih samostani bila spojnica u velikoj mreži kršćanstva. Hijerarhijske strukture i crkvena ustrojstva kao podjela na biskupije za njih nisu imali posebnog značenja, možda su im čak bili i nepoznati. Bilo je biskupa na njihovu području, ali su ovi živjeli u samostanima i bili direktno podložni priorima samostana. Misionarenje je za njih značilo napustiti samostan i povući se u samoću. A kada su našli istomišljenike, osnovali bi novi samostan koji bi onda u toku vremena prerastao u crkveni i kulturni centar.

Sasvim su drugačije bile crkvene strukture kod Anglosaksonaca. Katolička Crkva je od početka svoga postojanja u tim krajevima bila povezana s Rimom. Poznavali su crkvene strukture u biskupijama na čijem je čelu bio biskup, kome su opet bile podložne sve ostale ustanove u granicama njegove biskupije. Provođenje crkvene hijerarhije i podjele na biskupije na njemačkom području velika je zasluga sv. Bonifacija.

Bonifacije, kome roditelji dadoše na krštenju ime Vinfrid, rođen je između 672. i 675. u blizini Exetera u zapadnom dijelu tadašnjeg kraljevstva Wessex. O njegovoj mladosti nam nije skoro ništa poznato, jedino to da je polazio samostansku školu u Exeteru i Nurslingu, s kojima je ostao povezan cijeli svoj život. Od njih je dobio i različite knjige koje su mu pobudile zanimanja za teološka

Želim to potvrditi jednim primjerom koji mi je ispripovijedao jedan misionar iz Gane. On kaže: "Kod plemena Ashanti u Gani gosta se dočeka čašom vode, ponudi mu se stolica i, odmah nakon što je ugasio žeđ, pita se za razlog njegova dolaska. Na sjeveru, u istoj državi, kod plemena Konkomba gost dođe i može živjeti u kući svog domaćina i tjednima a da ga nitko neće pitati zbog čega je došao. Ako bi to netko učinio, uvrijedio bi gosta na najgori način."

1.3 Političko-svjetonazorna raznolikost Afrike

Na sjeveru Afrike imamo islamske države koje se, kao što znamo, bitno razlikuju od općeg shvaćanja države jer su teokratske (zajednička im je politička i vjerska vlast).

U Africi, južno od Sahare, imamo dva sustava vlasti koji paralelno funkcioniraju.

Sustav koji je donijela kolonijalna vlast je "*demokracija*". To nije vlast naroda u pravom smislu riječi i zbog toga nikad nije bila prihvaćena. Afrikanci vele: "Govor bijele kutije u koju se stavljaju glasački listići je jezik stranaca, shvatljiv samo bijelcima."

Drugi je razlog zbog čega Afrikanci teško prihvaćaju zapadnu "demokraciju" kao sustav efikasne vlasti u njihovoj filozofiji. Afrikanac sam sebe definira u odnosu na grupu: "Ja sam zbog tebe, zbog vas." Svaki vladar učini sve što je moguće za svoje pleme ili svoju veliku obitelj. Teško je da jedno pleme dopusti ljudima iz druge etničke zajednice da sudjeluje u vlasti. Naime, vladajuća etnička zajednica uzimat će veći dio materijalnih dobara koja bi inače u pravoj demokraciji trebala pripadati svim državljanima jedne države. Državnici nemaju osjećaja za sveopće dobro. Najbolji primjer toga je predsjednik Zaira koji ni sam nije znao koliko ima novca on i njegova obitelj.

Danas većina afričkih država ima vojnu vlast, ili je to jednostranačka vlast koja je uspjela preuzeti vlast uz pomoć vojske. Takva vlast uz pomoć vojske i financijske pomoći izvana još nekako vodi državne poslove.

Uz tu vlast još je vrlo živa i snažna **vlast plemenskih poglavica** (*usp.*, J. *MBITI, African religions and philosophy, London 1969, s. 103)* koja je izrasla iz plemenskih vjerskih uvjerenja i životnog iskustva mnogih generacija Afrikanaca. Nekada je to bila jedina vlast koja je uz pomoć straha, različitih " tabua" i kazna imala apsolutno povjerenje pojedinaca. A s druge pak strane svaki pojedinac je znao da izopćenje iz zajednice automatski znači za njega smrt. Ta je smrt dolazila bilo od divljih životinja bilo od vojnika neprijateljskog plemena ili pak od lovaca robova.

- *Nastavlja se* -

pitanja. Po završetku školovanja stupio je u samostan i tu bio zaređen za svećenika.

Vinfrid je imao samo četrdeset godina kada je došao u Friziju (sjeverna Njemačka), gdje ga je odvela želja za mučeništvom. Frizi su bili poznati po svojoj okrutnosti prema misijskim djelatnicima. Vinfridov prvi pokušaj misionarenja Friza propao je, crkve i bogomolje koje je tamo našao bile su porušene, a misionari potjerani ili pobijeni. Kršćanstvo je za Friza bila religija omraženih Franaka, a svaki onaj tko bi prihvatio tu vjeru, za njih je bio izdajica. Bez uspjeha poslije godinu dana mukotrpnog misionarenja Vinfrid se morao vratit u domovinu.

Po povratku s misionarskog puta izabrali su ga redovnici u Nurslingu za priora samostana. Novu dužnost je prihvatio pod uvjetom da se u dogledno vrijeme izabere novi poglavar. Potom je napustio samostan i subraću da ih nikada više ne vidi.

Ovoga je puta svoje apostolsko djelovanje započeo putovanjem u Rim sa željom da ga rimski prvosvećenik pošalje na novo misijsko područje. Ovakva ideja je bila irskim misionarima nepoznata jer su imali vrlo malo kontakta s Petrovim nasljednikom, te živeći i provodeći život u molitvi i postu, nisu se mnogo zanimali za crkvene zakone i njezine strukture.

Godine 719. naredio mu je papa Grgur II. da organizira misijsko djelovanje među Germanima: "Gospodin je došao da oganj donese na zemlju. Taj spasonosni oganj gori u Tebi. Mi ti naređujemo da s njime pođeš k narodima koji su još zarobljeni zabludom nevjere." To mu je poslanje dobro došlo da učvrsti crkvenu hijerarhiju u zapadnoj Europi. Želeći pokazati svoju vjernost rimskom prvosvećeniku, uzeo si je ime rimskog mučenika Bonifacija.

Napustivši Vječni Grad, zaputio se na misijsko područje u tirinške krajeve a potom u Friziju gdje su prilike nakon smrti poganskog kralja Radboda za misijske pothvate bile prilično povoljne. Iskusnom biskupu i gorljivom navjestitelju evanđelja Vilibrordu pridružio se neustrašivi Bonifacije. Ovaj ga je želio zarediti za biskupa da bi jednog dana preuzeo njegovo biskupsko sjedište, što je Bonifacije odbio s obrazloženjem da želi preuzeti veće misijsko područje. Godine 721. napustio je Friziju i zaputio se u Hesen gdje je kod Geismara posjekao pogansko obredno stablo da bi potom osnovao prvi samostan.

Za vrijeme svoga drugog boravka u Vječnom Gradu godine 722. papa Grgur II. podijelio mu je biskupski red a Bonifacije je tom zgodom svečano prisegnuo: "Obećavam tebi, sv. Petru, apostolskom prvaku, i tvome nasljedniku svetom papi Grguru i njegovim nasljednicima po Ocu i Sinu i Duhu Svetom i po nedjeljivom Trojstvu i po ovom tvom svetom tijelu da ću svim silama i u potpunoj vjernosti raditi za svetu katoličku vjeru i u jedinstvu te vjere na kojem bez sumnje počiva sve spasenje kršćana, da ću s Božjom pomoći ustrajati, i da ni na koji način svoje uho neću upraviti prema zlim došaptavanjima protiv jedinstva sveopće Crkve... Zazivajući za svjedoka božanskog Suca, obećavam da ću biti vjeran gore učinjenoj prisezi."

Po povratku u germanske krajeve franački vlastodržac Karlo Martel, pobjednik nad Arapima kod Poitiersa god. 732., izdao mu je, na njegovo traženje, zaštitno pismo kojim mu podjeljuje ovlast da nesmetano može u hesenskim i tirinškim krajevima organizirati crkvene strukture.

- *Nastavlja se* -

Pozdrav vršnjacima u Ruandi

Cijenjeno uredništvo!

Šaljem vam fotografije pričesnika naše župe. Našim prvopričesnicima govorila sam o našim misionarima. Djeca su se odricala slatkiša i skupila malu svotu od 600,00 kuna. Taj prilog žele da se pošalje don Danku Litriću. Ovi maleni prijatelji misija puno pozdravljaju svoje vršnjake u Ruandi. U darivanju posebno su se istaknuli Toni Terze, 80,00 kn, Andrea Buzuv, 80,00 kn i Ivna Šimić, 50,00 kn..

Pozdrav svima u uredništvu

s. Jelka, župa Gospe od Pojišana, Split

Đakovo, 2. rujna 1999.

Cijenjeno uredništvo Radosne vijesti!

Radujem se da vam mogu uručiti dar od 6.000 kuna kao pomoć našim misionarkama u Beninu.

Moji učenici 8. i 6. razreda te članovi Papinskog misijskog djela za širenje vjere marljivo i radosno su radili i odricali se da bi pomogli nekom tko je potreban ljubavi, gladnom i bolesnom.

Raduje me da je ovdje u Zagrebu s. Natalija koja djeluje kao misionarka u Beninu, te će naš skromni dar moći doći brzo onima kojima je namijenjen.

Pozdrav svim misionarkama: s. Nataliji, s. Doroteji, s. Maristeli i s. Danijeli te vlč. Toniju i Franji.

Suradnici misija župe Svih svetih, Đakovo

s. Ignacija Ribinski

Bapska, 25.10. 1999.

Dragi prijatelji!

Javljam se s istoka naše domaje. Malo ali divno selo Bapska resi obronke Fruške gore. Kažu nam da smo povratnici iako ne znam kamo se mi to vraćamo jer mi smo dom imali uvijek u svom srcu. No, da skratim. Malena i srcu ugodna grupa mladih (naš župnik Florijan Kvetek kaže da smo mi malo stado koje Gospodin danas napasa da bi nas sutra mogao "iskoristiti") odlučili smo se pružiti ruku bratu u nevolji.

Pekli smo kolače (više naše mame, nego mi), nakon svetih misa na Misijsku nedjelju prodavali ih, te tako za potrebe mladih prijatelja u misijama sakupili 1.350,00 kn.

Rekoše nam župljani da su im ti kolači bili slađi nego kirvajski. Izvolite primiti naš dar i našu radost jer smo konačno postali malo "korisni".

U ime svih mladih Katarina Rukavina i Ilija Horvatović srdačno vas pozdravljaju

FRA ANTE KUTLEŠA
KONGO

IMA LI MJESTA ZA SVETU OBITELJ

Kamina, 5. ožujka 1999.

Dragi don Anto!

Stigao nam siječanjski br. RV. Mogu reći da redovito stiže. Ona adresa u Belgiji je dobra. Što me zapravo ponuka da se javim? Onaj tvoj uvodnik. Tražio si prirodne jaslice po cijelom Zagrebu i nisi ih našao. Što nema u Zagrebu, ima kod nas u Kongu. Na Badnjak prije polnoćke - dakle oko 7 sati navečer - počinju skazanja naše mlađarije. Tema je uglavnom povijest spasenja - od Adama pa do Kristova rođenja. Preskočit ću prvi dio. Prikaz Kristova rođenja je otprilike ovakav: Crkva puna kao šibica. Dođe i staro i mlado. Najviše je djece. Jedan mladi bračni par - koji je nedavno imao prinovu - ulazi na glavna crkvena vrata. Prašnjavi, loše obučeni, s puta, umorni. Sav svijet gleda u njih. Prolazeći između klupa obraćaju se onima u klupama pitajući: "Ima li za nas mjesta?" Naravno, kako su klupe prepune, svi odgovaraju da nema. Oni idu dalje i uvijek isto pitanje, ali i isti odgovor. Tako kad prolaze pored časnih sestara, koje su također u klupama, i njih pitaju ima li jedno mjesto - jer Marija je trudna. Čak i sestre odgovaraju da nema mjesta. Njih dvoje, "Josip i Marija", idu dalje prema oltaru - umorno i kao bez nade da će se igdje moći skloniti - a žuri im se. Odjenom ugledaju jedno stablo banane u nekom grmu te nešto velikog kamenja po podu. Tu se sklone. Glumačka ekipa se pobrine da ih za tren zaklone platnom, a u međuvremenu donesu "Mariji" njezinu bebu. Platno se sklanja, dijete plače a crkvom se prolomi pljesak i vriskanje da se zidovi tresu. Animator navješćuje: Rodio nam se Emanuel - Bog s nama - neka ostane uvijek s nama!

Oltar na pet slonovskih kljova u misiji Kayeye

Eto, moj Anto, imenjače, tako je to kod nas. Kod nas u Duvnu se pjeva: Zagreb nema što Duvno imade - svijetlu krunu od hrvatske vlade. Pa eto ti "skloni" kakvu pismicu sličnu ovoj.

Tebe, dragi Anto, s. Mirnu i s. Fidelis kao i sve prijatelje misija srdačno pozdravljam *Vaš fra Ante*

Dragi moj Ante! Nema nikakvog "sklonjanja" pjesmice. Dok ovaj broj stigne do naših čitatelja neki će već pomalo početi razmišljati o pripravi na Božić. Vjerujem da će neki naši vjeroučitelji po ovom primjeru "skloniti" malo božično skazanje. Od Tebe očekujemo da nam napišeš jeste li sklonili nešto novo za slijedeći Božić. Pozdrav i Tebi i Tvome crnom Josipu i crnoj Mariji i crnom Isusu. Pozdravi i one što su rekli da nema mjesta. Ja znam da su se oni šalili.

Anto

Dosadašnjih godina u predbožićnom vremenu pojedine škole ili župe znale su organizirati skupljanje božićnog dara za misije i s tim u vezi tražili bi u Misijskoj centrali kasice. Do sada ih nismo imali. Ove godine tiskali smo vrlo lijepe i prikladne kartonske kasice za darove "MOME BRATU SIROMAHU". Ukoliko netko želi kasice može naručiti pismeno na adresi Misijske centrale ili telefonom. Onima koji će svoje darove slati na Misijsku centralu kasice šaljemo besplatno. Onima koji će svoje darove slati ili predavati na drugom mjestu kasice naplaćujemo po 1,5 kuna po komadu.

Misijska centrala Crkve u Hrvata, Voćarska 106, 10000 Zagreb, Telefon (01) 46 80 512

UJEDINJENI U MOLITVI I SVETOJ MISI

Već nekoliko mjeseci domovinska Crkva povezana je s našim misionarima i oni s domovinskom Crkvom po svetoj misi, moljenju časoslova i privatnim molitvama. Svi smo svjesni snage molitve i puni pouzdanja u Isusovo obećanje da ćemo sve dobiti što ga zamolimo. Naše molitve u kojima smo sjedinjeni s našim misionarima imaju samo jednu nakanu: izmoliti snagu i blagoslov za uspješan rad naših misionara u svjedočenju Isusove ljubavi. Ljudskim silama i umu često su nedokučivi putovi Gospodnji kojima kroči k pojedinoj duši ili pojedina duša k njemu. Eto to ga upravo molimo. Molimo ga da nađe put do onih duša koje ga još nisu upoznale služeći se našim misionarima i misionarkama. U godini smo koja je na poseban način posvećena našemu nebeskom Ocu. Svaki otac voli svoje dijete. A kako nas tek voli Otac koji je i Bog. Uza svu njegovu ljubav dvije trećine čovječanstva ni nakon dvije tisuće godina nisu ga upoznale. Razlog je to da se svi još svesrdnije angažiramo i postanemo tu gdje jesmo misijski djelatnici. Netko darom, netko molitvom i svetom misom, netko žrtvom. Molimo, a Bog će blagosloviti i naše molitve i rad naših misionara.

****

BUDIMO ZAJEDNO U MOLITVI I SVETOJ MISI S NAŠIM MISIONARIMA ONI MOLE ZA NAS MI MOLIMO ZA NJIH

RASPORED SVETIH MISA I ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

PROSINAC 1999.

****

RASPORED PRIKAZIVANJA SVETIH MISA ZA DAROVATELJE

- 4. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji Ujewa u Tanzaniji prikazuje don Ante Batarelo,
- 4. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji Ashaiman - Tema u Gani prikazuje don Ivan Stojanović,
- 7. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji sv. Antuna Padovanskoga u misiji Mwinilunga prikazuje vlč. Stipo Miloš,
- 10. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji Ngaundere u Kamerunu prikazuje vlč. Karlo Prpić,
- 22. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji Porto Novo u Beninu prikazuje vlč. Franjo Jačmenica,
- 31. 12. 1999. svetu misu za darovatelje u misiji Rushooka u Ugandi prikazuje fra Ivica Perić.

RASPORED MOLJENJA ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

- 10. 12. 1999. časoslov za darovatelje moli sestra Danijela Dropulja u misiji Affame u Beninu,
- 12. 12. 1999. časoslov za darovatelje moli sestra Mirjam Šurjan u misiji Ngaundere u Kamerunu,
- 20. 12. 1999. časoslov za darovatelje moli sestra Natalija Bešlić u misiji Affame u Beninu,
- 25. 12. 1999. časoslov za darovatelje moli sestra Vedrana Ljubić u misiji Rushooka u Ugandi.

SVETE MISE U DOMOVINI ZA MISIONARKE I MISIONARE

- 2. 12. 1999. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje mons. Vlado Lukenda u župnoj crkvi u Prnjavoru,
- 4. 12. 1999. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje don Zdenko Bralić u katedrali sv. Duje u Splitu,
- 12. 12. 1999. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje vlč. Anto Burić u župi Ranjenog Isusa u Velikoj Gorici,
- 12. 12. 1999. svetu misu na krajnjem rubu Hrvatske, u Baranji, na Dunavu u Batini u crkvi svetog Valentina biskupa i mučenika za naše misionarke i misionare slavit će Đurica Pardon župnik i cijela župna zajednica,
- 7. 12. 1999. časoslov za misionarke i misionare moli s. Mirna Nikolić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb,
- 12. 12. 1999. časoslov za misionarke i misionare moli s. Fidelis Lučić, FDC u samostanu Nova ves 16, Zagreb
- 4, 11, 18. i 25. prosinca časoslov za misionarke i misionare moli sestra Sofija Novotny F. C. u Liegeu, Belgija,
- 7, 14, 21. i 28. prosinca u crkvi Corpus Domini u Zagrebu cjelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom za misionarke i misionare,
- 7, 14, 21. i 28. prosinac s. Nives Kuhar u samostanu u Primorskoj 20, Zagreb moli časoslov za misionarke i misionare,
- 3, 10, 17, 24. i 31. prosinca svetu misu, pričest, časoslov i krunicu za misionarke i misionare u samostanu Kloštar Ivanić prikazuje s. Tavelina Koščec, franjevka,
- Umirovljeni splitsko-makarski nadbiskup mons. Frane Franić moli časoslov za misionarke i misionare,
- Svake subote u mjesecu prosincu večernju svetu misu za misionarke i misionare u crkvi Svih Svetih u Đakovu prikazuju članovi misijske udruge.

UISTINU, BEZ MENE NE MOŽETE UČINITI NIŠTA (Iv 15,5)

VIJESTI

S KIŠNOM SEZONOM DOLAZI I OPASNOST OD ZARAZA

Istočni Timor (MISNA) - S primicanjem kišne sezone u Istočnom Timoru povećava se i opasnost od širenja zaraznih bolesti. Ovaj alarm upućuju misionari i humanitarni djelatnici s terena. Stanje velike većine stanovništva Istočnog Timora je krajnje kritično. Stotine tisuća ljudi još uvijek je raseljeno. Prema nekim mišljenjima, oko 400.000 istočnih Timoraca živi razbacano u planinama. Mnogi su zbog rujanskih glasovanja za nezavisnost napustili svoje kuće i pobjegli od nasilja pred proindonezijskim pristašama. Kišna sezona koja ovog tjedna počela u Diliju obično traje oko šest mjeseci. Prema izvještaju predstavnika Ujedinjenih naroda, mnoga djeca koja su se vratila iz planinskih područja već imaju inficirane dišne organe uz opasnost da s dolaskom kišnog razdoblja dobiju upalu pluća. Kolera, japanski encefalitis i različiti oblici malarije uobičajeni su u kišnoj sezoni u Istočnom Timoru i postoji velika vjerojatnost da prerastu u epidemiju zbog iznimno loših životnih uvjeta. Posebna se briga posvećuje ljudima koji se još uvijek skrivaju u udaljenim područjima do kojih još nisu došle međunarodne mirovne snage i do kojih je teško dostaviti pomoć. I oni koji se vraćaju svojim kućama nalaze samo ruševine. Prema izvještajima Ujedinjenih naroda porušeno je oko 90% istočnotimorskih gradova i sela.

POLICIJSKA PROVALA U CRKVU

Kina (MISNA) - Kineska policija nasilno je ušla u jednu katoličku crkvu kojoj je u Kini zabranjeno djelovanje. Provala se dogodila u mjestu Guangzhou u južnoj Kini u ponedjeljak 11. listopada. Policija je demolirala zgradu u namjeri da spriječi buduća bogoslužna okupljanja vjernika. Trojica vodećih katolika bili su uhićeni ali su nakon ispitivanja pušteni. Prema izvještaju mjesnih obavijesnih sredstava, oko 200 vjernika nalazilo se u crkvi u vrijeme provale. Velečasni Li Dexian, koji je također uhićen zbog toga što nije poštivao zabranu propovijedanja, javio je da crkva nije uništena ali je kuća u kojoj su se vjernici okupljali potpuno srušena. Ovdje je nužno napomenuti da Kina dopušta okupljanje vjernika jedino u crkvama koje je odredila država. U isto vrijeme Katolička Crkva, kojoj je u Kini zabranjeno djelovanje, bogoslužne obrede sve češće obavlja u privatnim kućama zbog čega takav oblik bogoslužja postaje sve popularniji.

MISIJSKI KONGRES UČINIO DA AMERIKA BUDE JEDNO

Parana (Fides) - Pljesak i zastave, pjesma i ples zamijenili su mirno poslijepodne u Parani najavljujući otvaranje Misijskoga kongresa COMLA VI. Više od 30.000 ljudi, većinom mladih, pohrlilo je na športski stadion "Club Patronage" 28. rujna u želji da prisustvuju svečanosti koja je počela u rano poslijepodne i trajala do navečer, pod kojom je Amerika otkrila da je jedno. "Jedna vjera, jedno poslanje, jedna Amerika" - izvikivao je voditelj ceremonije otvaranja. "Jedna vjera, jedno poslanje, jedna Amerika" - odgovaralo je mnoštvo sa stadiona. Ovdje je u vjeri jedna Amerika. Ona Amerika koja je podijeljena na Južnu i Sjevernu, bogatu i siromašnu, izrabljivačku i izrabljivanu ovdje je ujedinjena u istoj vjeri. Svaki pojedinac na stadionu ima iza sebe mjesece i mjesece rada u župi ili misijskoj grupi bilo da dolazi iz Argentine, Paragvaja, Kanade, Brazila, Surinam ili iz neke druge zemlje. Četrdeset petogodišnji Alfredo koji radi u banci, koji je i sam volonter u pripremi kongresa, kaže: "Ovaj kongres je milost u prvom redu za nas u Parani koji smo primili sudionike kongresa u svoje domove i za sve druge jer vidimo kako vjera čini da budemo jedno."

Glazba i pjesma na stadionu postaje sve glasnija a mnoštvo se leluja. Ovakav štimung, razumije se, čini da svi postanu prijatelji svima. Iz plesa i pokreta mjesnih plesnih grupa ipak je vidljivo da ovo nije samo sentimentalni izraz. Sav njihov ples nosi poruku Kongresa: obučeni u kostime različitih boja, oni predstavljaju cijeli svijet i američki kontinent zapaljen ljubavlju križa i Svetoga Duha. Tu je kao i na olimpijskim igrama parada američkih zastava. Zbog siromaštva, kostimi su plastični, natpisi na običnom kartonu ali i bezazlena nasmijana lica dječaka i djevojčica iz Parane. Dvoje mladih ulaze u stadion i na svojim ramenima unose kip Naše Gospe od Lujana, zaštitnice Argentine. Čitav stadion ustaje a nacionalne zastave Amerike klanjaju se pred Gospom koja prolazi stadionom. Više nego tisuće govora, ova vizualna propovijed poručuje zažto je Amerika jedno.

S tribina stadiona ori se pjesma: "Amerika s Kristom, sol zemlje!" Predstavnik Papinskih misijskih djela iz Brazila kaže: "Broj mladih misijskih djelatnika i broj članova Svetoga (misijskog) djetinjstva u stalnom je porastu. Oni su pravi misionari u svome susjedstvu i među vršnjacima. Danas ovdje u svojoj zemlji, a sutra, tko zna, u zemljama Azije i Afrike. Mladi su nada Crkve. Mladi Amerike su nada misija."

PARANSKI DRAGOVOLJCI

Parana (Fides) - Više od godinu dana biskupija Parana kojoj na čelu stoji biskup Estanislao Karlic, naporno se pripremala da organizira latinskoamerički misijski kongres CAM I. i prihvati oko 3.000 osoba iz obadvije Amerike. Više od 1.600 mladih, dvadesetak vozača i stotine drugih, uključujući i lijep broj žena, radilo je od pet sati ujutro do kasno u noć dočekujući posjetitelje, uzimajući njihove podatke i prevozeći ih do obitelji koja ih je ugostila ili do hotela. Jedni su davali potrebne informacije, drugi su bili prevoditelji, treći organizirali prijevoz. Graziela, koja ima troje djece i bolesnog muža, uključila se kao volonterka u pripremu Kongresa. Prevozila je goste od zrakoplovne luke do odredišta. "Ovo je Božji dar za mene da mogu biti na službu mojoj braći. Ovo je i moja molitva po kojoj molim Boga da bude na pomoć mome mužu i mojoj obitelji", kaže Graziela.

Cijela biskupija, oko 300.000 osoba, angažirana je u dobrovoljnoj akciji organizacije Kongresa. Obitelji spontano ukazuju gostoprimstvo bez obzira radi li se o biskupu, novinaru ili laiku predstavniku. Ekonomski problemi Argentine, pa i izbori, potisnuti su ovim velikim crkvenim događajem.

POZIV ZA POMOĆ U HRANI

Istočni Timor (MISNA) - Svjetski program prehrane (WFP) uputio je poziv u kojem moli pomoć Istočnom Timoru. Prema procjeni Ujedinjenih naroda potrebno je 21,6 milijuna američkih dolara za obnovu Istočnog Timora koja bi ovu zemlju vratila u normalno stanje poslije rušenja koje su učnile proindonezijske trupe Istočnog Timora i regularna vojska Indonezije. Od prvoga studenog Svjetski program prehrane počet će s dijeljenjem pomoći u hrani za oko 400.000 Timorežana koje je pogodilo nedavno nasilje.

(Priredio: ABS)

Misionar je čovjek ljubavi

RM 89

SUSRET MISIONARA 1999. (3)

Na početku ovog pisanja o susretu misionara u Sarajevu rekoh da nam je dom u vrijeme trodnevnog boravka bila sarajevska bogoslovija. Da nas je netko u ovaj naš novi dom doveo zavezanih očiju i da nismo vidjeli kamo smo prošli, sigurno nitko ne bi rekao da smo u Sarajevu. Široki i svijetli hodnici popločani, ako se ne varam, bračkim kamenom. Zidovi svježe omaljani s diskretnim osvjetljenjem. Kapelica - pravi dom molitve - svojim unutarnjim uređenjem potiče na pobožnost. U sobama u kojima smo smješteni skroman ali ukusan namještaj. Stalaže pune knjiga. Po zidovima religiozna ikonografija. Stanujemo u sobama studenata - bogoslova. Tek kada smo navečer prvog dana poslije mise u katedrali stupili na terasu, mogli smo otkriti da smo u Sarajevu. Pred nama otvorio se pogled na sarajevske krovove, Trebević i zaspalu žičaru koja spava već nekoliko godina. Ne vozi više Sarajlije na Trebeviću, jer tamo je drugi entitet pa nije još zgodno vrijeme da se tamo ide. Domaćin se opredijelio na večeru "s nogu". Dim s roštilja i miris ćevapčića šire se terasom. Dalmacija - južna, srednja i sjeverna - i njeni otoci, Slavonija, Međimurje, Zagorje i Istra, cijela Bosna i Hercegovina i pola Afrike, svećenici, bogoslovi, časne sestre, biskupi i kardinal, svi na terasi bogoslovije u Sarajevu.

Domaćin u potpunosti poštuje pravila ponašanja, uz ćevapčiće nudi čašicu prave bosanske šljivovice. Tko bi odolio. A poslije toga pjesma. Pobožna i ona druga - domoljubna. Bosna daruje svoju: Bosno moja divna mila... a Hrvatska svoju: Oj ti vilo, vilo Velebita... I jedna i druga dopire do prozora susjednih zgrada. Nek' dopire. Neka se znade da nam je još uvijek do pjesme.

Radni dan započet ćemo u prekrasnoj dvorani kojoj dadoše ime Dvorana Pavla VI. Na platnu na pozornici dočekao nas je natpis: "Misionar je čovjek ljubavi!" Citat je uzet iz Papine enciklike Redemptoris missio (Otkupiteljevo poslanje). Taj dio enciklike glasi:

"Misioinar je čovjek ljubavi; da bi svakom bratu navijestio da ga Bog ljubi i da ga on sam može ljubiti, mora posvjedočiti ljubav prema svima, istrošivši život za bližnjega. Misionar je 'brat svima', u sebi nosi duh Crkve, njezinu otvorenost i zanimanje za sve narode i za sve ljude, osobito za male i siromašne..."

U ozračju ljubavi prema svim ljudima domaćin i organizator ovogodišnjeg susreta mr. Tomo Knežević pozdravlja prisutne:

"Uzoriti gospodine kardinale, preuzvišena gospodo biskupi, dragi naši misionari i misionarke, cijenjeni dijecezanski djelatnici Papinskih misijskih djela i Misijske centrale Crkve u Hrvata, poštovani članovi Misijskog vijeća vrhbosanske nadbiskupije. Radost mi je i posebna sreća sve vas pozdraviti na početku ovogodišnjeg susreta misionara, i to na temeljima drevne i uvijek ponosne Vrhbosne u ovom prelijepom Stadlerovu zdanju a i u gradu Sarajevu i u vrhbosanskoj nadbiskupiji u kojoj je nastala i desetljećima djelovala Misijska centrala te izlazio misijski list Radosna vijest. Hvala vam što ste nam ukazali povjerenje biti domaćinom ovogodišnjeg susreta. A našem mjesnom ordinariju, uzoritom Vinku kardinalu Puljiću posebna zahvala na spremnosti da duhovno i materijano stane iza ovoga susreta. Hvala vam što ste se odvažili i smogli snage te u sebi mnogo toga prelomili te došli u Sarajevo. Želimo da u ovim danima osjetite svu toplinu i širinu hrvatske i katoličke duše cijele vrhbosanske nadbiskupije. I to preko naših poglavara bogoslovije, teologije, malog sjemeništa u Travniku, otaca franjevaca Bosne Srebrene, naših župa i svećenika, naših redovnica svih boja i karizma koje djeluju i u vašim biskupijama te našega vjernog, pobožnog ali i nadasve odvažnoga hrvatskog katoličkog puka. Misijski duh i dalje živi na ovim prelijepim prostorima u dušama svih nas. Ali i onih koji nas, vjerujemo privremeno, napustiše i u župama svoga novoga življenja misijski i misionarski djeluju. Ovo su za sve nas veliki dani ponovne izgradnje svega što je minuli rat porušio i uništio. Zato smo sretni i ponosni, i to želimo sa svima vama podijeliti. Vama, dragi misionari i misionarke, neka ovaj susret bude obogaćenje za vaše misijsko djelovanje i osobno svjedočenje, kako riječju tako i svojim životom. Kroz cijelo ovo vrijeme od pomoći će biti kako članovi misijskoga vijeća naše nadbiskupije, naši bogoslovi te nevidljive časne sestre u ovoj kući, ali i po župama koje ćemo posjetiti. Dobro nam došli i neka ovi dani budu na izgradnju misijske svijesti i odgovornosti vrhbosanske nadbiskupije, Crkve u Hrvata te cijele Katoličke Crkve."

Slijedila je pozdravna riječ nacionalnog direktora PMD, biskupa hvarskog, mons. Slobodana Štambuka:

"Uzoriti gospodine kardinale, dragi preuzvišeni gospodine biskupe, dragi svećenici, redovnici i redovnice. Započinjući ovaj radni dio našeg susreta ovdje u Sarajevu, želim najprije istaknuti radost što smo ovdje. Osobito mi koji imamo malo više godina nego bi trebalo sjećamo se vrlo dobro onih početaka i brižnosti rada upravo na ovim prostorima koji su oblikom bili drukčiji. Jer ovo je novija, sada obnovljena prostorija, ali su zanosom bili vrlo interesantni, zanimljivi i svakako uvijek poučljivi. I još jednom bih htio ovdje sjetiti se svih onih koji su prošli kroz taj sveti posao i s pažnjom i s ljubavlju sjetiti se pokojnog Zvonka Baotića, njegovih tadašnjih suradnikai suradnica na ovim sarajevskim prostorima. Umro je 19. prosinca 1995. Godine idu dalje, ali s tim hodom dalje mnogi temeljni zadaci onda postavljeni još uvijek su pred našom Crkvom, Crkvom u Hrvata. Tertio millenio adveniente - nadolaskom trećeg tisućljeća Ivan Pavao II. napisao je prije pet godina i u broju 57 spomenuo je između ostalog rasplet Crkve i misijski zamah. Spomenuo je i to da će Crkva i u budućnosti nastaviti biti misijska. I upravo to što je Sveti Otac posebno podcrtao je naš zadatak,

osjetiti ne samo njegov zov nego zov našega prvog učitelja Isusa Krista da misije, ili ići po svijetu poučavati i krštavati ostaje naš sveti zadatak. U ovom trenutku, dok vas želim sve pozdraviti, želim istaknuti susret nacionalnih direktora koji je bio u Rimu od 7. do 12. svibnja ove godine. Na kojem susretu sam osjetio dosta toga što bi moglo biti program za naš rad i za naše opredjeljenje uz napomenu: osjeća se nedostatak svećeničkog kadra koji bi od nacionalnih direktora preko misije i misionara do zauzetih ljudi iz tiska i slično mogao zamijeniti našu braću koja pomalo stare a kojih poslovi i te kako mnogo zahtijevaju. Radi ilustracije želim istaknuti: U grupi u kojoj sam bio, bilo nas je devetorica, trojica od devetorice, četiri od devet imaju samo biskupijske animatore. Tako da je naša situacija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, rekao bih, jedan uzor koji može poslužiti drugima jer mi, Bogu hvala, u svakoj biskupiji i nadbiskupiji jedne i druge države imamo animatore. Napominjem: trojica od devetorice samo su nacionalni direktori. Trojica od devetorice, a imaju na sebi od zadataka župnika preko generalnih vikara do ispovjednika i raznih propovjednika. Trojica od devetorice... Manjak se osjeća i osjeća se prva i urgentna potreba angažirati i laike. Laike, štoviše, da bi zaista došlo do izražaja ono što Crkva želi. A istodobno na tom putu prema laicima i angažmanu za laički rad i apostolat osjećaju se poteškoće koje bi svatko od nas ovdje mogao i te kako zorno nabrojiti. I jedan mali podatak koji također pokazuje nešto. Među svima nama koji smo se u Rimu našli na susretu, jedna časna sestra je nacionalni direktor. Svi smo tada reagirali i rekli: Šteta što ih nema više. Time bi ženski rod, časni rod unutar naše Crkve dobio ono mjesto koje u mnogim potezima zaslužuje i ima vidno svoje mjesto. Sa susreta nacionalnih direktora osobito izdvajam nekoliko pojedinosti koje bi i nama dobro došle. Očekuje se suradnja sa središnjicom, ali i inicijativa. Statut, ali i ostale norme služe evangelizaciji i u slučaju kada se u nekoj dijecezi događa nešto novo, što bi čak bilo i mimo statuta, u tim stvarima dozvoljava se i preporučuje djelovati samostalno. Imati u svakom slučaju ispred sebe volontere. Početi s djecom. Spomenuta je i naša Croatia kao neki zanimljiv, dobar i preporučljiv ideal, bez obzira na to što sam sada ispred vas, rečeno je da je to jedno dobro rješenje gdje je nacionalni direktor ujedno i predsjednik vijeća za misije, pa da između njih dvojice nema nikakvih problema. Osobito je spomenuta i želja da se unutar naših zajednica, osobito obitelji, što više njeguje misijski duh, tako da bi pojedine obitelji na sebe preuzele eventualna kumstva, naročito u onim zemljama u kojima, Bogu hvala, ima više svećeničkih i redovničkih zvanja i da bi na taj način obitelj koja postaje, reklo se, a to i svi osjećamo, osobito europska i sjevernoamerička, sve manja mogla imati svojega svećenika. Napominjem i to da ostaje i pitanje koje je vrlo i zanimljivo uočiti, a to je i potražnja za gradnje novih sjemeništa, gradnje novih samostana, prednjači Azija i Afrika i nešto malo Južna Amerika. Na žalost, nisam primijetio da u Europi ili Sjevernoj Americi netko gradi sjemenište ili koju novu ustanovu koja bi bila novi samostan. Nama ostaje problem, na žalost, u Europi zatvaranja pojedinih samostana. I to je također jedna slika današnjega svijeta u kojem mi živimo, u kojem smo pozvani domisliti stvarnost i učinit svoje vlastite poteze. Naglašeno je: Ne trebaju nam nove ideje već tolike poznate ideje trebalo bi staviti u djelo. Puno puta smo mi okupirani: što, kako... Kamo sreće da bi stare mješine imale dovoljno svojega vina kako bi se ljudi mogli napiti i Bogom opiti. Dakako, povjeriti se Božjem Duhu. Jer on je glavni u našim pastoralnim nastojanjima. Rečeno je i to da puno puta mi u svojim nastojanjima previše računamo samo na svoju silu, zaboravljajući u čijoj službi mi radimo. A Bog je veći i od našega srca. Ovdje je također naglašeno na tom susretu da razni centri, koji trebaju nicati da bi se ostvarivala što bolje misijska djelatnost, trebaju biti međusobno povezani a nikad međusobno neprijasteljski postavljeni. Dakako, dolaskom godine Božje subote 2000. ponovno se preporučuje zaljubljenost u stvar o kojoj govori Isus šaljući nas po svijetu. Obnoviti, rekli bismo, bračnu vjernost. Bračnu vjernost našem zaručniku i njegovoj zaručnici, što smo sinoć nešto u katedrali spominjali. Naglašena je prevažna uloga tiska. Tisak koji ima nosivu vrijednost i za ovo naše vrijeme. Mnoge ideje i ideali svijeta ne oduševljavaju čovjeka. I zato je naglašeno da moramo biti ribari a ne samo čuvari mora. Tu sam rečenicu posebno zapamtio jer ona je na svoj način moja. Dolje s mog Jadrana, s mojih otoka. Ne smijemo biti samo čuvari mora, moramo biti ribari. Efikasno prikazanje života. Na ovom susretu želio bih istaknuti koliko mi je osobna želja, a nadam se i svih vas ovdje nazočnih, neka dođu do izražaja naši aktivni misionari. Njih želimo čuti. Vas braćo, sedmerac je ovdje. Šestorica neka veslaju, sedmi neka bude kormilar. Vas, želimo osjetiti. Vas želimo čuti, što nam želite uputiti i reći. Jer zapravo ispočetka, još iz vremena sarajevskih, ovaj ljetni susret je zamišljen kao naša pažnja, naša ljubav i naše druženje s aktivnim misionarima. Dakako, ovdje bih posebno i predložio i želio vas čuti što ćemo s isluženim i zasluženim misionarima. Unutar naše Crkve obiju biskupskih konferencija to nam ostaje jedno otvoreno pitanje. I meni bi bilo osobno jako drago ako bismo za iduću Veliku subotu, Subotu Gospodnju, Božju subotu 2000. predvidjeli osim ljetnog susreta za aktivne misionare i jedan susret s isluženim i, ponovit ću, zasluženim misionarima. Ovaj susret trebao bi predložiti i slijedeći ljetni susret 2000. Ima naznaka da bismo mogli već i znati mjesto. Ali o tom po tom. Plan za misijski mjesec listopad barem malo dodirnuti. Osobito misijsku nedjelju. Zahvaljujem dragom Tomi što je prihvatio organizaciju ovog susreta. Zahvaljujem uzoritom kardinalu koji je s puno ljubavi prihvatio da to bude na ovom terenu i pred članovima naših vijeća. Ja sam ponudio subvenciju i pomoć za ovo u ime našega Misijskog vijeća. No dragi domaćin je rekao da oni žele sve to snositi pa ja i s ovog mjesta za to najiskrenije zahvaljujem. Ističem to koliko mi je drago da u dragom centru Sarajevu postoji Misijsko vijeće, što je moja želja, ako me moja braća dobro pamte, već odavna da u svakoj biskupiji to postoji, da u svakoj biskupiji to živi, da u svakoj biskupiji to djeluje i da to bude ta bitna ćelija unutar biskupije. Tome se radujem, tome se veselim i možda bi to trebao biti jedan tip, prototip za naše organiziranje po našim ostalim biskupijama unutar Hrvatske i unutar Bosne i Hercegovine. I dakako, drago mi je da hrvatski vjerovjesnici u Africi iz pera don Zdenka Bralića, kanonika i župnika svetog Duje u Splitu, ovaj put obilježavaju ovaj naš susret kao jednu novost vrlo korisnu i dokumentarac koji će nam pomoći da domislimo ono što se događalo, ali i da nam to bude jedna nova inspiracija za naša nova misijska nastojanja. Malo više, malo jače, malo s više nastojanja. Neka dobri Bog, koji prati naša nastojanja i poznaje svačije srce, svakome od nas to srce ozdravi, oplemeni i dade da se u njemu nađe dovoljno mjesta za misijsku svijest. A svima vama kao nacionalni direktor želim lijepo druženje s našim dragim sedmercem."

Tekst i slike: A. Burić

- Nastavlja se -

ZLATNI PIR

Neposredno pred izlazak ovog broja Radosne vijesti iz tiska stiže na našu adresu pismo i slika od redovitog čitatelja Radosne vijesti i darovatelja za potrebe misija, Marka Lacića. U pismu stoji:

"Osmoga kolovoza proslavili smo, moja supruga Luca i ja, svoj zlatni pir, pedestgodišnjicu braka, u crkvi svetog Martina u Privlaki kod Vinkovaca. Zahvaljujemo Bogu i Blaženoj Djevici Mariji za dar da smo to doživjeli. Zahvaljujemo se Bogu što nas je obdario s četvero djece, sedmero unučadi i jednim praunučetom.

Vas i sve čitatelje Radosne vijesti i prijatelje misija pozdravljaju Ivo i Ruža Lacić"

S malim zakašnjenjem brojnim čestitkama koje su dobili od rodbine i prijatelja pridružujemo se i mi iz uredništva Radosne vijesti. Daj Bože da dožive i dijamantni!

ODGOVORI NA PITANJA IZ PROŠLOG BROJA:

1. Hrvatski misionar u Beninu čiji dio župe čine sojenice je vlč. Franjo Jačmenica.
2. Zaštitnik ratara u Peruu je sveti Izidor.
3. Misionar Damjan de Veuster nosi ime Apostol gubavaca.
4. Mladi Afrikanci iz Zambije posjetili su župu sv. Antuna Padovanskog na Sv. Duhu.
5. Djeca u Ruandi don Danka pozdravljaju: Komera, padri! Živio, oče!

NAGRAĐENI:

1. Slađan Livnjak, Zagreb; 2. Jasminka Perić, Solin; 3. Mijo Stjepanović, Zagreb.

NAGRADNA PITANJA:

1. S čim se u Gani dočekuje gosta kada dođe u kuću?
2. U koju zemlju je sv. Franjo Ksaverski želio doći ali nije uspio?
3. Koliko u ovom trenutku ima bogoslova u bogosloviji kod don Karla Prpića?
4. Koliko je mladića ove godine primilo red đakonata u Albaniji?
5. Komu prodaju ulovljenu ribu ribari vlč. Franje Jačmenice?

Odgovore šaljite na adresu:
MISIJSKA CENTRALA, Vočarska 106, 10000 ZAGREB

RADOSNA VIJEST
MJESEČNI INFORMATIVNI LIST PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

PRETPLATA I NARUDŽBE
RADOSNA VIJEST
Voćarska 106, 10000 ZAGREB
Tel/faks: 01/46 80 512

GODIŠNJA PRETPLATA:
Za tuzemstvo: 60,00 kuna
Za inozemstvo: 35 DEM + avion

KUNSKI RAČUN
Zagrebačka banka dd
30101-620-16
012101-2320441489
U predpolje "Poziv na broj"
Upišite br. 14

DEVIZNI RAČUN:
RADOSNA VIJEST
Zagrebačka banka dd - Zagreb
2421982921

Pretplatu i priloge za misije možete slati poštanskom uputnicom na adresu: Voćarska 106, Zagreb 10000 ZAGREB

MISIJSKA CENTRALA CRKVE U HRVATA
Voćarska 106, Zagreb
Tel./faks: (01) 46 80 512

GLAVNI UREDNIK

ANTO BURIĆ
Voćarska 106
10000 ZAGREB, tel./faks: 01/46 80 512

UREDNIČKO VIJEĆE

Nacionalno vijeće PMD
Nacionalni direktor PMD
Mons. Slobodan Štambuk
21450 HVAR
Tel. i faks: (00385) 21/741-152
Mobitel: 099-475-152

LEKTURA
Domagoj Grečl

****
TISAK: "STUBA"

DAROVATELJI

... Što god učiniste jednome od ovih najmanjih, meni učiniste (Mt 25,40)

MISIJE

Darinka Marković, Zagreb 200,00 * Dubravka Ilijić, Rijeka 50,00 * Stana Seles, Rijeka 50,00 * Josip Belavić, Vinagora 100,00 * Marija Čičak, Zagreb 100,00 * Ivo Lacić, Privlaka 1.500,00 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * Ružica Jurić, Strizivojna 100,00 * Tihomir Bertić, Vinkovci 100,00 * Marija Bartošek, Požega 300,00 * Matija Stipčević, Makarska 100,00 * Danica Car, Zagreb 100,00 * Obitelj Barčić, Zagreb 180,00 * Slavica Turkalj, Nova Kapela 50,00 * Jelica Andrić, Strizivojna 100,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * fra Vjekoslav Vranek, Zagreb 30,00 * S. T. Velika Gorica 200,00 * Milena Maroević, Split 100,00 * Luci Sočak, Slovenija 50,00 * Obitelj Malenovski, Velika Gorica 100,00 * Marija Radočaj, Velika Gorica 50,00 * Klara Perhaj, Sračinec 200,00 * Danica Butorac, Zagreb 100,00 * Ivica Moharić, Rijeka (9. mj.) 50,00 * D. D. K., Split 400,00 * N. N. Zagreb 1.000,00 * V. V. Dubrovnik 100,00 * Eva Čretni, Ruščica 400,00 * Nikica Pleić, Dugi Rat 40,00 * Jožica Sisul, Rijeka 300,00 * Obitelj Barčić, Zagreb 200,00 * Sonja Kos-Grabar, Zagreb 100,00 * Župljani župe, Ždala 210,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * vlč. J. K. Trnovac 200,00 * Barbara Štefan, Prelog 100,00 * N. N. Zagreb 100,00 * N. N. Zaprešić 100,00 * N. N. Velika Gorica 241,00 * Alojzije Ragužin, Punat 390,00 * Anton Stipić, Engleska 591,50 * Marino Saganić, Mali Lošinj 240,00 * Anđa Bešlić, Trilj 300,00 * Obitelj Ilijić, Rijeka 50,00 * Učenici OŠ Granešina: 1. a - 130,00 * 1. b - 110,00 * 1. c - 122,00 * 1. d - 60,00 * 2. a - 121,00 * 2. b - 160,00 * 2. c - 152,00 * 2. d - 150,00 * 4. a - 220,00 * 4. b - 210,00 * 4. c - 230,00 * 6. a - 100,00 * 8. c - 105,00 * Gordana Jurković, Makarska 100,00 * "U posredničkoj ulozi" fr Drago Kolimbatović, Rijeka 1.000,00 * D. D. K. Split 450,00 * M. M. Gospić 500,00 * Nadbiskupsko sjemenište ZMAJEVIĆ, Zadar 800,00 * Marija Bartošek i suradnici, Požega 300,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Vjernici kapele Corpus Domini, Zagreb 2.679,14.

GLADNI

Dragica Jakovac, Zagreb 100,00 * Krešo Neimarević, Zagreb 100,00 * Mještani Svilnog, Čavle 250,00 * Anton Mance, Rijeka 70,00 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * Bogdana Knežević, Zagreb 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 100,00 * Obitelj Gunjević, Zadar 123,00 * Danijela Baršić, Drage - Pakoštane 65,00 * Josipa Grubišić, Split 100,00 * Margarita Restović, Split 100,00 * Slavica Kolesarić, Krapinske Toplice 40,00 * Marija Tusun, Zagreb 100,00 * Hrvatska uprava za ceste - RESTORAN - Zagreb 266,22 * Ana Galunić, Zaprešić 200,00 * Jolanda Bulaja, Split 150,00 * Posada broda "Ivan Vekić", Orašje, BiH 210,00 * Andrija Javorček, Mali Lošinj 778,00 * Obitelj Basač, Zagreb 100,00 * Katarina Rođak, Cirkovljani 100,00 Obitelj Đurin, Velika Gorica 35,00 * N. N. Sisak 30,00 * D. D. K. Split 300,00 * Vera Šaf, Koprivnica 100,00 * Gordana, Šibenik 100,00 * Darko Švić, Pula 400,00 * Kata Vujčić, Pula 60,00 * Nikola Grubišić, Split 50,00 * Obitelj Banović, Rab 200,00 * Darinka i Nikola Crnković, Delnice 750,00 * Molitvena zajednica Majke milosti, Trsat, Rijeka 600,00 * Mileva Nardelli, Zagreb 100,00 * I. M. Sesvete 50,00 * Obitelj Gunjević, Zadar 124,00 * Marija Cerčić, Karlovac 600,00 * Romano Tripalo, Daruvar 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 100,00 * vlč. J. K. Trnovac 200,00 * Ljubica, Velika Gorica 100,00 * Obitelj Slipac, Velika Gorica 100,00 * Daniel Posavec, 8. razr. Zagreb 92,00 * Ž. u. Jasenice, Obrovac 500,00 * Obitelj Modić, Slavonski Brod 100,00 * Anton Stipić, Engleska 591,50 * Marija Marohnić, Križišće 200,00 * Nives Baumgarten, Mali Lošinj 100,00 * Danijela Perhaj, Sračinec 100,00 * Dragica Globlek, Koprivnica 100,00 * Dean Dinić, Koprivnica 100,00 * Darija Košuta, Zagreb 100,00 * Obitelj Čalogović, Zagreb 200,00 * Marija Ožegović, Šibenik 50,00 * Marija Matijević, Jablanac 200,00 * Časne sestre i djeca OŠ Vranjic 300,00 * V. V. Sarajevo 194,00 * Matilda Laštro, Nin 50,00 * Gordana Jurković, Makarska 180,00 * Tea Bogojević, Makarska 70,00 * Hrvatska uprava za ceste - RESTORAN - Zagreb 198,56 * D. D. K. Split 350,00 * Marija Ružman, Velika Gorica 100,00.

GUBAVCI

Irena Slišković, Trilj 70,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * Renata Čulumović, Švicarska 463,74 * Nikola Grubišić, Split 50,00 * Rajka Mihovilović 50,00 * Štefanija Pavišić 50,00 * Danica Mihovilović 50,00 * Celina Županov 50,00 * Alida Vuletić 50,00 * Ređina Pavunov 50,00 * Grozdana Kuljić 50,00 * i Biserka Mihovilović 50,00 sve iz Srednjeg sela, Šolta * I. M. Sesvete 50,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * vlč. J. K. Trnovac, Gospić 200,00 * Stjepan Brkinjač, Zagreb 100,00 * Anton Stipić, Engleska 591,50 * Marija Matijević, Jablanac 200,00 * Gordana Jurković, Makarska 50,00.

MISIONARI

Irena Slišković, Trilj 80,00 * Maja Biljan, Križevci 250,00 * Dragica Šestak, Križevci 100,00 * Obitelj Drljača, Velika Gorica 70,00 * Duška i Zora Tadić, Vodice 5,00 * Župni ured, Cer, BiH 778,00 * M. D. Dubrovnik 150,00 * Kanda Lukan 100,00 * Gabrijela Mihovilović 100,00 Albina Bogetić 100,00 * Zigi Pavišić 100,00 * i Jovanka Lukan 100,00 svi iz Srednjeg sela, Šolta * vlč. J. K. Trnovac, Gospić 200,00 * Obitelj Peranić, Zagreb 100,00 * Ivanka Briški sa suradnicima misija, Zagreb 2.800,00 * Anton Stipić, Engleska 1.183,00 * Iva Bošković, Mostar 116,70.

Djelo za širenje vjere
Jozo Marendić, Split 100,00.
Djelo svetog djetinjstva
Jozo Marendić, Split 100,00.
Djelo sv. Petra apostola
Jozo Marendić, Split 100,00.
Papinska misijska zajednica
Jozo Marendić, Split 100,00.

NAŠA DJECA U BENINU

Darinka Marković, Zagreb 100,00 * Rajko Šikić, Zadar 100,00 * Mira Maček, Varaždin 1.000,00 * Luci Sočak, Slovenija 100,00 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * Molitvena zajednica Krvi Kristove, Rijeka 260,00 * Jolanda Bulaja, Split 150,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * OŠ Eugena Kumičića 6. d Velika Gorica 135,00 * OŠ Eugena Kumičića 6. e Velika Gorica 120,00 * Emilija Novotny, Pula 100,00 * Gordana Miljas, Pula 50,00 * Ž. Šibenik 150,00 * Maja Biljan, Križevci 50,00 * Nikola Grubišić, Split 50,00 * I. M. Sesvete 100,00 * Don Tomislav Debelić, Mali Lošinj 500,00 * Caritas, Ilovik 400,00 * Luci Sočak, Slovenija 100,00 * Mali prijatelji: Iva, Domagoj, Nikolina, Ivan, Branimir i David, Zagreb 150,00 * Časne sestre i djeca OŠ Vranjic 200,00 * Ester Juranić, Mali Lošinj 60,00 * D. D. K. Split 60,00 * D. D. K. Split 80,00.

ŠKOLOVANJE DJECE U AFRICI

Vlč. J. K. Trnovac, Gospić 200,00 * Slavica Turkalj, Nova Kapela 50,00 * D. D. K. Split 80,00 * D. D. K. Split 120,00.

